

Aabenraa Kommune
Digital annonce

**Plan, Teknik & Miljø
Miljø**

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 08-04-2021
Sagsnr.: 21/944

Kontakt: Tina Ketelsen
Direkte tlf.: 7376 7864
E-mail: tket@aabenraa.dk

Miljøtilladelse til husdyrbruget på Sønderborgvej 33B, 6340 Kruså

Aabenraa Kommunes Team Miljø har den 8. april 2021 meddelt miljøtilladelse efter husdyrbrugloven¹ til husdyrbruget på Sønderborgvej 33B, 6340 Kruså, matr. 355, Hønsnap, Holbøl.

Ejendommen meddeles miljøtilladelse til følgende produktionsarealer, gulvtyper og dyreytyper samt tekniske anlæg og opbevaringsanlæg:

Stald/produktion	Produktion	m² stald brutto-areal	m² produktionsareal
Ny poltestald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise; 25-49 % fast gulv	2.077	1.701
I alt		2.077	1.701

Øvrige anlæg

- En ca. 99 m³ forbeholder ca. 160 m syd for stalden med tilhørende pumpeledning.
- Pladsen med forbeholder anvendes også til døde dyr.
- En foderlade inklusive forrum/personalerum.
- Indendørs fodersiloer.
- Et ud- og indleveringsrum/rampe, der er overdækket.

Miljøtilladelsen kan ses i sin helhed på de følgende sider.

Afgørelser efter husdyrbrugloven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- Afgørelsens adressat

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer

- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø-og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø-og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø-og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt den 8. april 2021 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 6. maj 2021, der er dagen for klagefristens udløb.

Der kan i øvrigt henvises til miljøgodkendelsens afsnit C "Offentlighed og klagevejledning".

Venlig hilsen

Tina Ketelsen
Landmålingstekniker

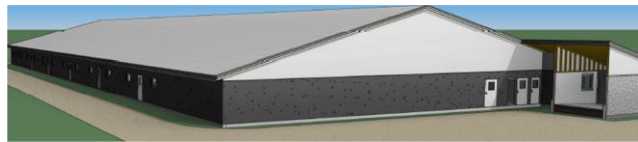

Miljøtilladelse til svineproduktion på Sønderborgvej 33B, 6340 Kruså

§ 16b

Lovbekendtgørelse nr. 520
af 1. maj 2019 om husdyr-
brug og anvendelse af gød-
ning m.v. med senere æn-
dringer

Tilladelsesdato:
Den 8. april 2021

**Aabenraa Kommune
Plan, Teknik & Miljø
Team Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf. 73 76 76 76**

Baggrund og læsevejledning

Kommunens afgørelse, vilkår der gælder for husdyrbruget samt de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledningen, og bilag kan læses i kapitel A, B, C og D.

Som følge af husdyrbrugloven¹ skal ansøger indsende oplysninger om en række forhold, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens² bilag 1 punkt A og B. Kommunen skal i sin afgørelse beskrive husdyrbrugets særkender og vurdere og begrunde, at det ansøgte ikke har væsentlig virkning på miljøet, og at det opfylder de lovbestemte krav om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) på ammoniakemission. Kommunen stiller de relevante vilkår, der sikrer, at husdyrbruget ikke har væsentlig virkning på miljøet, og at BAT er overholdt. Ansøgningsmaterialet kan læses i kapitel E.

Husdyrbruget på Sønderborgvej 33B, 6340 Kruså har en ammoniakemission, der er mindre end 3.500 kg NH₃-N pr. år og færre stipladser end IE-stipladsgrænserne for slagtesvin. Det har dermed en størrelse, der som udgangspunkt lovgivningsmæssigt udløser en ansøgning om miljøtilladelse efter husdyrbruglovens § 16b. Kommunen skal vurdere om ansøgningen udløser krav om en § 16 a godkendelse og udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport.

Aabenraa Kommune har vurderet, at husdyrbruget ikke er omfattet af krav om udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Den vedlagte ansøgning er et resultat af dialog imellem ansøger og Aabenraa Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen. Ansøgningen danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer

² Bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

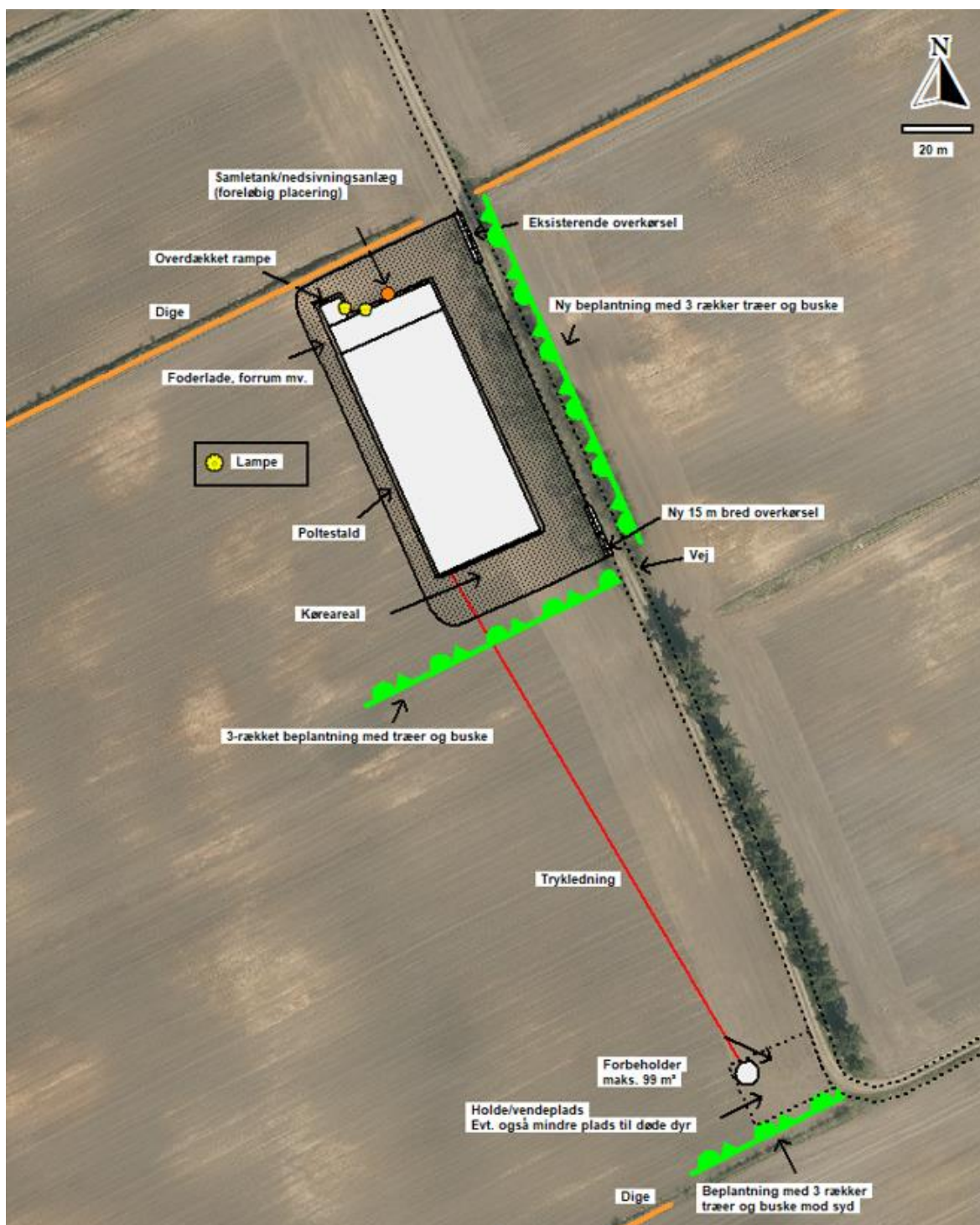
Datablad	4
A. Afgørelse	5
Baggrund og særkender for afgørelsen	7
Historik	7
Særkender	7
Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav	13
Natur	13
Jord, grundvand og overfladevand	14
BAT – ammoniakemission	15
Andre gener fra husdyrbruget	15
Øvrige krav	18
Samlet vurdering	19
Særregler for dette husdyrbrug jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen	19
Lovgrundlag	20
Udnyttelsesfrist	20
Revurdering af miljøgodkendelsen	20
Retsbeskyttelse	20
Andre tilladelser og dispensationer	20
B. Vilkår for husdyrbruget	21
Indretning og drift	21
Beliggenhed og landskabelige værdier	22
Håndtering af flydende husdyrgødning	22
Øvrige	23
Ressourceforbrug	24
Egenkontrol	24
Beredskabsplan	25
C. Offentlighed og klagevejledning	26
Naboorientering og partshøring	26
Annoncering og afgørelse	26
Klagevejledning	26
D. Kommunens bilag	28
Lugtkonsekvenszonen	28
E. Miljøansøgning	29

Datablad

Tilladelses- myndighed:	Aabenraa Kommune
Tilladelsesdato:	Den 8. april 2021
CVRnr.:	2175 5974
Ansøger:	Charlotte Duus Christensen
Kontaktperson:	Charlotte Duus Christensen
Sagsbehandler, miljø:	Susanne Niman Jensen
Kvalitetssikring, miljø:	Jon Kjær Jensen
Sagsbehandler, natur:	Frederik Forsberg
Kvalitetssikring, natur:	Jon Kjær Jensen
Ansøgningsmateriale:	Ulla Pallesen, LandboSyd
Sagsnr.:	21/944 dok. 37
Kortmateriale:	Aabenraa Kommune, Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og effektivisering, Skærmmkort, WMS – tjeneste.
Lovgrundlag:	Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer (husdyrbrug-loven).

A. Afgørelse

Aabenraa Kommune meddeler miljøtilladelse til at etablere husdyrbruget efter husdyrbrug-lovens § 16b på Sønderborgvej 33B, 6340 Kruså, matrikel 355 Hønsnap, Holbøl³ til svineproduktion med de stillede vilkår. Miljøtilladelsen omfatter hele husdyrbruget. Figur 1 viser et oversigtskort over husdyrbruget.

Figur 1. Oversigt over staldanlæg, foderlade og forbeholder på Sønderborgvej 33B, 6340 Kruså

³ Der er tale om etablering af et husdyrbrug på en bygningsløs ejendom.

Der gives tilladelse til:

Stald/produktion	Produktion	m² stald brutto-areal	m² produktionsareal
Ny poltestald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise; 25-49 % fast gulv	2.077	1.701
I alt		2.077	1.701

Øvrige anlæg

- En ca. 99 m³ forbeholder ca. 160 m syd for stalden med tilhørende pumpeledning.
- Pladsen med forbeholder anvendes også til døde dyr.
- En foderlade inklusive forrum/personalerum.
- Indendørs fodersiloer.
- Et ud- og indleveringsrum/rampe, der er overdækket.

Det godkendte staldanlæg kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne.

Dispensation

Staldanlæggets udleveringsrampe bliver etableret i det nordvestlige hjørne af bygningen. Der er ca. 15 m til nabomatriklen matr. 235 Holbøl, Hønsnap. Aabenraa Kommune meddeler dispensation fra afstandskravet på 30 m til naboskel.

Begrundelse

Anlægget etableres på matr. 355 Hønsnap, Holbøl med ejendomsnummer 26 178, hvor også matr. 57 Holbøl, Hønsnap og matr. 356 Holbøl, Hønsnap hører under. Ansøger ejer matr. 235 Hønsnap, Holbøl, der ligger nord for anlægget og matr. 411 Hønsnap, Holbøl, der ligger syd for anlægget. Aabenraa Kommune har modtaget en landinspektørklæring fra LandSyd, på udstykning af matr. 235 og matr. 411 Hønsnap, Holbøl så de bliver sammenlagt med matr. 355, matr. 356 og matr. 57 Hønsnap, Holbøl. Efter sammenlægningen vil afstandskravet fra udleveringsrampen være overholdt. Der stilles ingen vilkår.

Baggrund og særkender for afgørelsen

Historik

Den 28. november 2014 fik husdyrbruget en miljøgodkendelse til at etablere en svinestald, en gyllebeholder og en forbeholder. Der var en frist på 2 år til at udnytte godkendelsen. Ejer fik en aftale med entreprenør til at bygge anlægget inden for udnyttelsesfristen. Den 1. august 2017 trådte der en ny husdyrlov i kraft, hvoraf det fremgik, at godkendelser der ikke var udnyttet endnu, og hvor udnyttelsesfristen ikke var bortfaldet, ville blive omfattet af den nye lov mht. udnyttelsesfrist, der er på 6 år. Efter 6 år skulle stalden stå klar til ibrugtagning. Efter den gamle lovs definition på udnyttelse skulle udnyttelsen være påbegyndt, og med påbegyndelse mentes, at der skulle være indgået kontrakt med entreprenør.

Anlægget skulle derfor have stået klar til ibrugtagning den 28. november 2020 for at opfylde udnyttelsesfristen. Det nåede ansøger ikke; men projektet er ikke opgivet.

Derfor er der indsendt en ny ansøgning om miljøtilladelse til etablering af husdyranlægget. Ansøger har valgt at etablere en gyllebeholder på en af ansøgers andre ejendomme, hvor efter der kun skal bygges en stald, en foderlade, et ind- og udleveringsrum/rampe og en opsamlingsbeholder. Desuden etableres der en plads, hvor der skal opbevares døde dyr.

Særkender

Erhvervsmæssig nødvendigt

Anlægget etableres i det åbne land i landzone på en bygningsløs ejendom. Hovedreglen er, at nye etableringer skal placeres i tilknytning til eksisterende byggeri. Det har været undersøgt, om anlægget kunne placeres i tilknytning til ansøgers hovedejendom med adressen Bygaden 15 og 30. Det er ikke muligt at udvide der, dels pga. at lugtgenekriterierne til samlet bebyggelse ikke vil kunne opfyldes⁴, dels pga. at den ansøgte stald er en sopoltestald, hvor der produceres avlsdyr. Retningslinjerne⁵ for smittebeskyttelse til avlsbesætninger er, at der skal overholdes en afstand på mindst 500 m fra egen sobesætning og 1½ til 2 km til andre slagtesvinebesætninger, der ikke har samme sundhedsstatus som sopoltebesætningen. Sopoltene sælges til hele verden med det varemærke, at ansøger har styr på besætningens sundhedsstatus.

Den nye poltestald kan rumme produktionen af smågrise fra ansøgers sobesætning på Bygaden 15 og 30. En del af stalden skal anvendes som afprøvningsstald, idet ansøger har fået en avlskontrakt med Landbrug & Fødevarer til at producere Danbred Landrace til 100 kg. Dyrenes genetik og sundhed vil blive overvåget, og dyrenes kødprocent og spækklag vil blive monitoreret. I den anden del af stalden vil der blive produceret grise med en afgangsvægt på i gennemsnit 60 kg. Poltene vil blive solgt som avlspolte til andre sobesætninger. Der forventes at blive produceret i alt 4.000 grise/år i afprøvning til 100 kg og 3.500 grise/år til sopolte til 60 kg. Det er en betingelse i kontrakten til afprøvningsstalden, at der er 1 m² staldareal pr gris, hvor man i konventionelle besætninger regner med ca. 0,7 m²/gris.

Stald og foderlade vil blive 31,02 m bred. Stalden får en længde på 66,86 m og foderlade og personalerum på 8,42 m i alt 31,02 m x 75,28 m = 2.335 m². Højden på bygningen bliver ca. 7,5 m med en taghældning på 15 grader. Bygningen opføres i koksgrå beton- eller søstenselementer med gråt ståltag i ikke reflekterende materiale.

På den oplyste baggrund er det Aabenraa Kommunes vurdering, at bygningen ikke har industrilignende karakter, og at stalden ikke bygges større end nødvendig til den planlagte produktionsgren.

⁴ Der er indsendt en scenarieberegning skema 224.872, der dokumenterer, at lugtgenekriterierne ikke kan overholdes.

⁵ Bilag 4 i ansøgningen er en udtalelse om betydningen af afstand mellem svinebesætninger fra Svinefagdyrlæge Bjørn Lorenzen, der er afdelingsleder for Sundhedsstyring ved Seges svineproduktion.

Aabenraa Kommune vurderer, at den nye poltestald er erhvervsmæssig nødvendig med den begrundelse, at produktionen af avlsdyr vil betyde en fremtidssikring af produktionen på Bygaden 15-30 og Sønderborgvej 33B, 6340 Kruså.

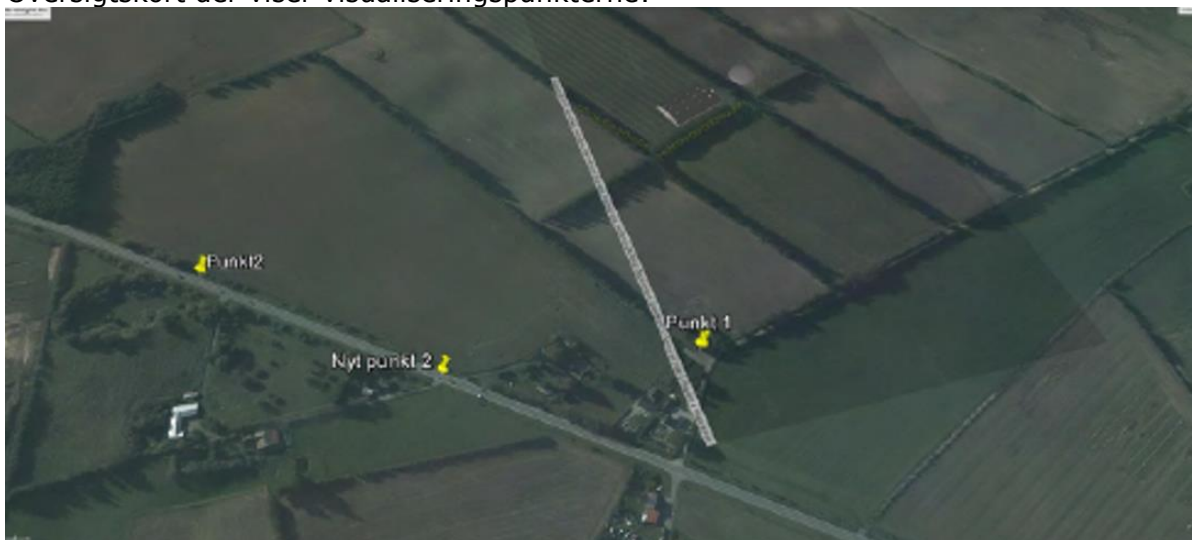
Landskabelige værdier

Terrænet er småbakket med aflejringer af smeltevandsgrus og - sand. Der er tale om et landskabsrum, der mod nord afgrænses af et råstofvindingsområde. Mod vest ligger Kelstrup Plantage og mod syd Sønderborgvej. Mod øst er der dyrkede marker. Husdyrbruget bliver etableret i et område, der er udpeget som bevaringsværdigt og værdifuldt landskab og som særligt værdifuldt landbrugsområde, og det ligger inden for kystnærhedszonen. Der er ca. 2,9 km til Flensborg Fjord, der ligger øst for anlægget.

Staldanlægget bliver etableret, så det ligger forholdsvis lavt i området. Der rømmes jord af for at planere til staldanlæg og foderlade. Der bygges 2,5 m lavere i terrænet end nord og vest for anlægget. Syd for er terrænet ca. 2,5 m lavere, og staldanlægget ligger lidt lavere i terrænet end marken øst for. Der bliver beplantet øst og syd for staldanlægget. De omkringliggende marker er omkranset af læbælter eller diger.

For at kunne vurdere stald- og foderladens indflydelse på de landskabelige værdier, krævede Aabenraa Kommune at få en visualisering af anlægget i miljøgodkendelsen fra 2014. Da området i overvejende grad ikke har ændret sig, er visualiseringen anvendt i denne miljøtilladelse.

Oversigtskort der viser visualiseringspunkterne:

Figur 1: Visualiseringspunkter fra miljøgodkendelsen i 2014

Figur 2: Visualisering set fra "Nyt punkt 2". Staldanlæg- og foderlade ligger bag det levende hegn i midten af fotoet.

Figur 3. Udsnit af figur 2, hvor staldens sydgavl kan anes i hullet i det eksisterende levende hegn. Der bliver beplantet med et 3 rækket læhegn umiddelbart syd for gavlen.

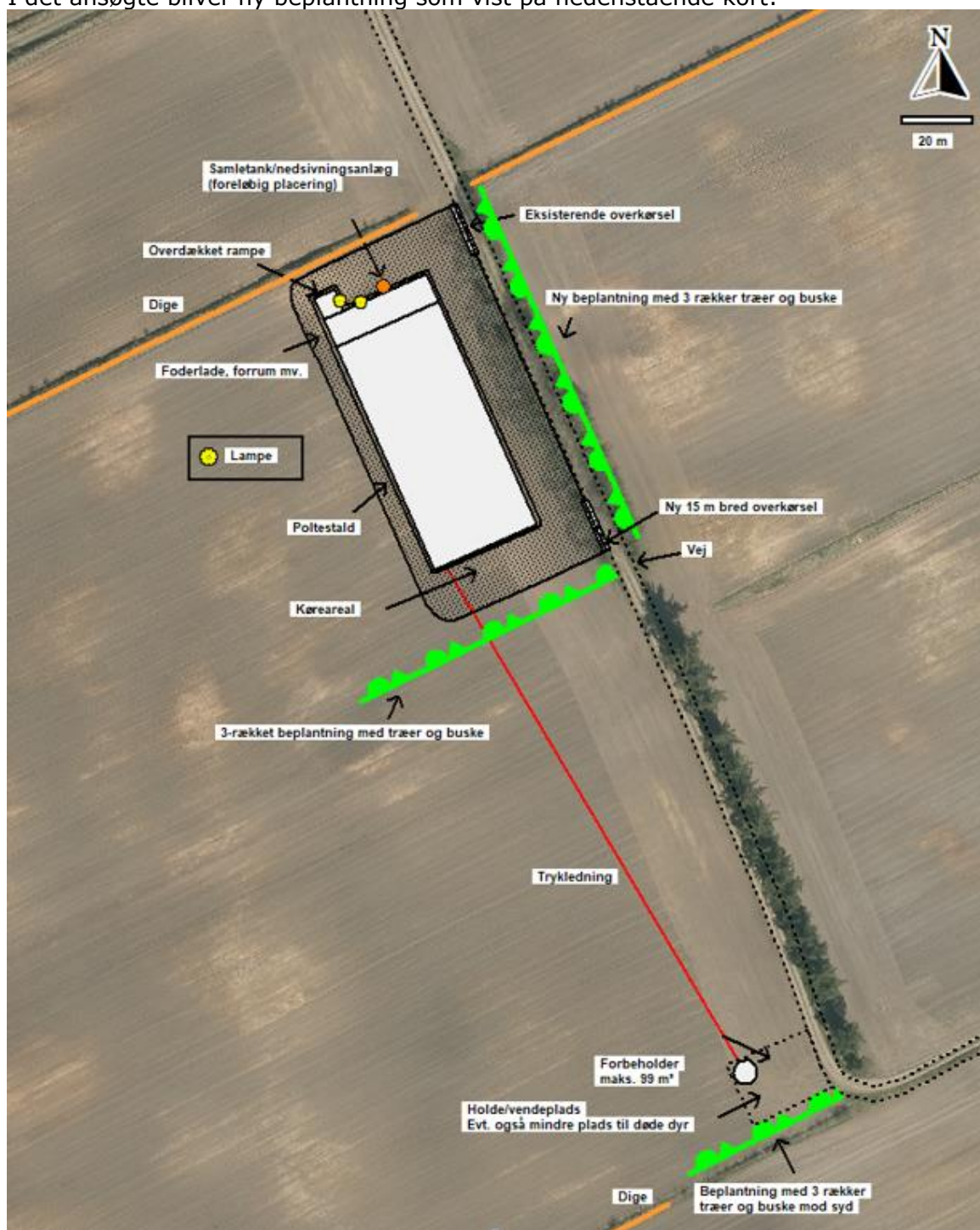

Figur 4. Visualisering set fra "Punkt 1" – stalden ligger bag betonspalten til trådhegnet rundt om gashuset på matr. 316 Hønsnap, Holbøl.

Figur 5: Udsnit af figur 4, hvor stalden kan skimtes igennem det levende hegn til højre for betonstolpen

I det ansøgte bliver ny beplantning som vist på nedenstående kort:

Oversigtskort, hvor ny beplantning er vist.

Begrundelsen for at etablere husdyrbruget på den planlagte placering er, at det er nødvendigt at opretholde den høje sundhedsstatus for at kunne sælge sopoltene som avlsdyr. Etableringen vil give en synergieffekt med soproduktionen på Bygaden 15 og 30, der også ejes af ansøger.

Ansøger har ud fra et logistisk synspunkt ønsket en placering i nærheden af egen bolig, der ligger på Bygaden 15. Det er en fordel at kunne tilse dyrene uden at skulle køre langt, ligesom det er en fordel, at de interne transporter imellem ejendommene foregår over korte afstande.

Aabenraa Kommune vurderer, at staldanlægget på Sønderborgvej 33B, 6340 Kruså vil falde naturligt ind i landskabet i det kuperede terræn, hvor det bliver delvist skjult af

bakker mod nord og vest og af beplantning syd og øst for staldanlægget. Når den nye beplantning er vokset til, vil staldanlægget kun lige kunne skimtes igennem beplantningen.

Desuden vurderes det, at farvevalget i grå nuancer vil falde naturligt ind i landskabet. Anlægget ligger ca. 2,9 km fra kysten. På den afstand i et kuperet og beplantet område, hvor staldanlægget er bygget ind i landskabet, vurderes det, at staldanlægget ikke vil kunne ses fra kysten.

På den baggrund vurderes det, at anlægget ikke har en væsentlig virkning hverken på det bevaringsværdige og værdifulde landskab eller på kystnærhedszonen eller på de landskabelige værdier generelt.

Der stilles vilkår om beplantning og til dimensioner og farve- og materialevalg til det ansøgte.

Alternativer

Ud over at det har været undersøgt, om anlægget kunne etableres i tilknytning til det eksisterende byggeri på Bygaden 15 og 30, har 2 andre placeringer været undersøgt. Placeringerne er benævnt placering A og Placering B i kortet nedenfor. Den valgte placering er benævnt Gårdbækvej 0. Det blev den benævnt indtil adressen blev fastlagt til Sønderborgvej 33B.

Kort der viser bestående anlæg Bygaden 15 og 30, 2 alternative placeringer A og B samt den valgte placering, der her er benævnt Gårdbækvej 0.

Mht. undersøgelsen af 2 alternative placeringer dels på matrikel 976, Kollund, Bov benævnt A, dels på matrikel 843, Kollund, Bov benævnt B, vurderes det, at placering A vil kræve en vejudkørsel til Sønderborgvej. Det er en meget trafikeret vej, og Aabenraa Kommunes afdeling for Trafik og Anlæg har vurderet, at der ikke kan meddeles tilladelse til udkørsel til Sønderborgvej. Der ville desuden komme flere transporter ad Gl. Kirkevej, hvilket ville være til gene for beboerne. Placeringen ligger forholdsvis tæt på Kollund byzone. Beboelserne ville kunne blive generet af lugt, lys, støj, transporter og af det visuelle indtryk, da placeringen ligger på flad mark, og selvom der beplantes omkring staldbygningen, vil den være tydelig i landskabet.

Placering B ligger også tæt på Kollund byzone, og det vil med den placering heller ikke kunne udelukkes, at beboelserne vil kunne blive generet af lugt, lys, støj, transporter og det visuelle indtryk, da der er tale om flad mark, hvor en stald ville kunne komme til at

virke dominerende. Desuden ligger der en større minkfarm tæt på, der pt er tømt for mink, men produktionstilladelsen er ikke bortfaldet. Det betyder, at der mht. lugtgener skal regnes med kumulation til minkfarmen. Det indebærer, at der for at opfylde lugtge-
nekravet skal etableres yderligere lugtreducerende teknologi, hvilket vil fordyre projek-
tet.

Ansøger har hidtil lejet sig ind i stalde på Hokkerupvej 29, 6340 Kruså og Østerskovvej 11 A, 6340 Kruså og Stadevej 19, 6360 Tinglev. Østerskovvej 11 A ligger for tæt på en campingplads til, at der kan etableres en ny stald der, Hokkerupvej 29 ligger i landsbyen Hokkerup, og kan derfor heller ikke udvides. Stadevej 19, 6360 Tinglev ligger for langt væk fra hovedejendommen.

Der ligger en mose (Gammelmose) øst for placering A og nordvest for placering B. Kommunen vil stille krav til beskyttelse af denne mose, da den indeholder næringsfølsomme naturværdier. Kommunen finder derfor ikke en placering af en ny sopoltestald så tæt på Gammelmose for ønskelig, idet mosen i forvejen belastes af baggrundsdepositionen og potentielt af minkfarmen på Nørrevej 45A, 6340 Kruså.

Ud over alternative lokaliseringmuligheder for anlægget, har der været diskuteret alternativer til, hvordan stald-, foder- og gødningsopbevaringsanlæg skulle udformes. I miljøgodkendelsen fra 2014 indgik der en gyllebeholder nord for staldanlægget. Ansøger har valgt at etablere en gyllebeholder på en af hendes andre ejendomme på Sønderborgvej 23, 6340 Kruså, og at etablere forbeholderen 160 m syd for staldanlægget. Denne løsning er valgt dels pga. smittebeskyttelse, dels pga. at gyllen skal afleveres til biogas. Biogasanlæg modtager så frisk gylle som muligt, og derfor er det tilstrækkeligt med en forbeholder på husdyrbruget. Staldanlægget er ændret fra miljøgodkendelsen i 2014 fra 2.156 m² til 2.335 m², hvilket er en stigning på ca. 179 m². Ændringen er begrundet i, at ansøger er blevet godkendt som avler til at producere DanBred Landracesvin, og det er et krav, at avlsbesætninger skal have mere plads end konventionelle besætninger.

På baggrund af vurderingen af at placering A og B ikke er hensigtsmæssig, og vurderingen af at en placering i tilknytning til staldanlægget på Bygaden 30 ikke kan lade sig gøre pga. smitterisiko og lugtgener, at det ikke har været muligt at finde en eksisterende stald i nærheden, der kunne fremtidssikres til den ansøgte produktion, og at ansøger begrundet, at det ud fra et logistisk synspunkt er hensigtsmæssigt at placere stalden i nærheden af egen bolig, fordi det er en fordel at kunne tilse dyrene uden at skulle køre langt, ligesom det er en fordel, at interne transporter imellem ejendommene foregår over korte afstande, vurderer Aabenraa Kommune, at den ansøgte placering er den mest optimale.

Det er ligeledes vurderet, at de valgte dimensioner på stald-, foder- og gødningsopbevaringsanlægget er de mest optimale til den planlagte produktion af avlsdyr.

Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Natur

Ammoniakfølsom natur

For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod en tilstandsændring forårsaget af en næringsberigelse, der overskrider naturens tålegrænse, må den luftbårne ammoniakdeposition fra husdyrbrug til naturarealer omfattet af § 7 i husdyrbrugloven ikke overstige fastlagte beskyttelsesniveauer, som kan findes i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

De naturområder, der er omfattet af § 7 i husdyrbrugloven, er inddelt i 3 kategorier efter deres ammoniakfølsomhed jf. nedenstående tabel.

Tabel 1. Tabel over ammoniakfølsom natur der er beskyttet efter husdyrbruglovens § 7.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder.	Maks totaldeposition afhængig af antal øvrige husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 øvrige husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 øvrigt husdyrbrug 0,7 kg N/ha/år ved 0 øvrige husdyrbrug
Kategori 2. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, i form af højmoser, lobeliesøer, heder >10 ha og overdrev >2,5 ha.	Maks totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, der er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven og ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha.	Maks merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Kommunen kan ved en konkret vurdering tillade en merdeposition på >1,0 kg N/ha/år indenfor de angivne tålegrænser ⁶ , men kan ikke stille krav om merdeposition på <1,0 kg N/ha/år.

Det fremgår af husdyrbruglovens regelsæt, at som udgangspunkt er beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivsforpligtelserne.

Tabel 2. Tabel over ammoniakdepositionen til nærliggende ammoniakfølsom natur, der er beskyttet efter husdyrbruglovens § 7.

Naturpunkt	Kategori	Merdeposition, kg N/ha/år	Totaldeposition, kg N/ha/år
Kategori 1 natur N OBS: > 4 km	1	0,0	0,0
Kategori 2 højmose	2	0,1	0,1
Mose VNV	3	0,2	0,2

Idet at husdyrbruglovens depositionsgrænser til ammoniakfølsom natur er overholdt for det ansøgte, vurderer Aabenraa Kommune, at der ikke vil forekomme tilstandsændringer i disse naturarealer.

Beskyttet natur

Da merdepositionen for de nærmeste § 3-naturarealer er under 1 kg N/ha/år, hvorunder der ikke forventes tilstandsændringer i ammoniakfølsom natur som følge af atmosfærisk deposition, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke medfører tilstandsændringer i beskyttet natur.

Den ammoniakfølsomme beskyttede natur er beskyttet efter husdyrbruglovens regler og behandles under afsnittet om ammoniakfølsom natur.

Fredede områder & kommunalplaner

⁶ Faglig nyhed – tålegrænser af 03. april 2019, Opdaterede tålegrænser til brug for vurdering af kategori 3 natur, Miljøstyrelsen

Ingen af bedriftens anlæg ligger overlappende med de kommunale udpegninger for områder med særlige økologiske forbindelser, særlige naturbeskyttelsesinteresser eller fredninger

Internationale beskyttelsesområder

Da husdyrbruget ikke ligger i, eller i nær tilknytning til, et Natura 2000-område, vurderer Aabenraa Kommune, at ansøgningen ikke har en væsentlig indvirkning på internationale beskyttelsesområder. Det nærmeste Natura 2000-område er nr. 95 'Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark', der består af habitatområde H84 og fuglebeskyttelsesområde F58 ca. 5,9 km nord for ejendommen.

Beskyttelsen af habitatnaturen i habitatområdet er indarbejdet i husdyrbruglovens regler for ammoniakfølsom natur, som vurderes i ovenstående afsnit om ammoniakfølsom natur. Det vurderes, at det ansøgte ikke har en væsentlig indvirkning på hverken habitatområdet eller fuglebeskyttelsesområdet, da det ikke medfører tilstandsændringer i områdets natur.

Planter og dyr

I forhold til plantearter optaget på habitatdirektivets bilag IV b) vurderer kommunen, at der ikke sker nogen ødelæggelse af disse som følge af projektet, da ingen af de syv plantearter er registreret på stedet eller vurderes at findes der.

Der kan forventes forekomst af både spidssnudet frø (habitatdirektivets bilag IV) og stor vandsalamander (habitatdirektivets bilag IV og II) i området. Det vurderes dog, at der jf. de tidligere vurderinger som følge af det ansøgte ikke sker en tilstandsændring i områdets natur der vil medføre en forværring af paddernes levevilkår.

Det kan ikke udelukkes, at der forekommer beskyttede flagermus omkring gården. Der fjernes en række løvtræer langs vejen som ud fra overflyvningsfoto vurderes at være omkring 30 år. Grundet træernes unge alder og da der ikke fjernes gamle bygninger i det ansøgte eller forekommer tilstandsændringer i naturarealer, vurderer Aabenraa Kommune, at områdets dyre- og planteliv ikke forværres af det ansøgte.

Aabenraa Kommune har ikke kendskab til, at der er registreret andre dyre- eller plantearter som er beskyttet af habitatdirektivets bilag IV eller V i bedriftens nærhed.

Jord, grundvand og overfladevand

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke forekommer en væsentlig virkning på den miljømæssige tilstand af jord, grundvand og overfladevand på baggrund af det i ansøgningen oplyste om opbevaring og håndtering af gylle (afsnit 2.1.2), spildevand og restvand (afsnit 2.8.7), ressourceforbrug 2.8.4, 2.8.5 og 2.8.6), affaldshåndtering (afsnit 2.8.2), opbevaring af døde dyr (afsnit 2.8.1) og forurenings- og genebegrænsende tiltag (afsnit 2.9). Det vurderes desuden på baggrund af afsnit 2.9 i ansøgningen, at klimaændringer i form af øgede nedbørsmængder ikke vil have en væsentlig virkning på miljøet, da forbeholderen har fast låg, og gyllebeholderen, der køres afgasset gylle i, er overdækket med telt.

Der er ikke tilknyttet en beboelse til staldanlægget, og der er ca. 570 m fra ejers stuehus til staldanlægget. Der er en afstand på ca. 160 m fra stalden til forbeholderen. Pga. afstandene har Aabenraa Kommune vurderet, at for at undgå risiko for forurening, er det nødvendigt at stille vilkår til at have en beredskabsplan. Der er desuden stillet vilkår til altid at have savsmuld eller lign. stående til opsamling af evt. spild af olie og kemikalier, til opbevaring af affald og til renholdelse af udenoms arealer samt registrering af ressourceforbrug.

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke forekommer en væsentlig virkning på den miljømæssige tilstand af jord, grundvand og overfladevand på baggrund af det i ansøgningen oplyste om opbevaring og håndtering af gylle, spildevand og restvand, ressourceforbrug, affaldshåndtering, opbevaring af døde dyr og forurenings- og genebegrænsende tiltag. Det

forudsættes, at vilkårene i denne tilladelse og husdyrbrugloven med bekendtgørelser overholdes.

BAT – ammoniakemission

BAT Ammoniakemission

Der er et krav om vurdering af de væsentlige virkninger på miljøet og anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) inden for ammoniakemissioner, når produktionen medfører en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år.

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniakemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniakemission, der må komme fra husdyrbruget. Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at kravet om maksimal mængde ammoniakemission fra staldanlægget er overholdt med den valgte gulvtype, under forudsætning af at gyllekølingen har en ammoniakreducerende effekt på 18,5 %.

BAT kravet er på 2.634 kg NH₃-N/år, og den faktiske emission er på 2.634 kg NH₃-N/år.

Der er stillet vilkår til produktionsarealer, gulvtype og dyretyper, gyllekøling og til renholdelse af staldarealerne, da det indgår som forudsætning for ammoniakemissionsberegningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Andre gener fra husdyrbruget

Lugtgener

Der er forskellige tålegrænser for lugt til de områdetyper, der er vist i nedenstående tabel. Der udregnes en geneafstand og en korrigeret geneafstand. Den korrigerede geneafstand er korrigeret for vindretning, og for om der er kumulation med andre husdyrbrug. Der regnes med kumulation, hvis der er andre husdyrbrug nærmere end 300 m fra byzone, samlet bebyggelse eller lokalplanlagte områder til boliger eller rekreative formål, eller nærmere end 100 m fra beboelser uden landbrugspligt, der ikke ejes af ansøger.

Tabellen, der er et uddrag fra ansøgningsskemaet i husdyrgodkendelse.dk, viser, at lugtgenekriterierne er overholdt til de forskellige områdetyper.

Aabenraa Kommune har vurderet at enkeltbolig, samlet bebyggelse, lokalplanlagt område og byzone er korrekt indsat i ansøgningen. Det er også vurderet, at der er kumulation til samlet bebyggelse (Hønsnap udløst af Bygaden 11). Der er kumulation med Bygaden 15-30 og Bygaden 5a. Det er også korrekt indsat i ansøgningen.

Tabel 3. Lugtgenekriterier til de forskellige områdetyper.

Adresse	Område status	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Kumulation med andre husdyrbrug	Genekriterie overholdt
Sønderborgvej 29	Nærmeste nabo uden landbrugspligt	150,8	342,5	0	Ja
Bygaden 11 Hønsnap	Nærmeste samlet bebyggelse	432,8	588,1	2	Ja
Sønderhav	Nærmeste lokalplanlagte område	360,7	3.279,6	0	Ja
Sønderborgvej 31	Nærmeste samlet bebyggelse	360,7	360,9	0	Ja

Adresse	Område status	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Kumulation med andre husdyrbrug	Genekriterie overholdt
Sønderborgvej 29	Nærmeste nabo uden landbrugspligt	150,8	342,5	0	Ja
Bygaden 11 Hønsnap	Nærmeste samlet bebyggelse	432,8	588,1	2	Ja
Sønderhav	Nærmeste lokalplanlagte område	360,7	3.279,6	0	Ja
Sønderborgvej 33	Nærmeste samlet bebyggelse	360,7	373,6	0	Ja
Kollund, bov	Nærmeste byzone	476,9	2.164,1	0	Ja

Ud over beregning af lugtgeneafstanden, udregnes lugtkonsekvenszonen i husdyrgodkendels.dk. Inden for denne radius kan lugt ind imellem registreres. Lugtkonsekvenszonen er udregnet til 658 m. Et kort der viser lugtkonsekvenszonen er vedlagt som bilag 1 i afsnit D: Kommunens bilag.

Da lugtberegningerne er foretaget på baggrund af de ansøgte produktionsarealer, staldsystemer og dyretyper stilles der vilkår til, at husdyrproduktionen skal være i overensstemmelse med det ansøgte. Der er stillet præcise vilkår til dyretyper, produktionsarealer og staldsystem for at sikre, at lugtemissionen ikke bliver højere end beregnet. Der stilles vilkår til renholdelse af stalde og udenoms arealer, da det er en forudsætning for lugt-estimerne.

Det fremgår af ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk og afsnit 2.6 i ansøgningen, at gyllekøling er anvendt som virkemiddel til at opfylde kravet om maksimal lugtemission til de forskellige områdetyper. Gyllekølingen skal have en lugtreducerende effekt på minimum 4,5 % reduktion for at opfylde lugtgenekravene. Aabenraa Kommune stiller på den baggrund vilkår til gyllekøling.

Støjgener

De støjende aktiviteter fremgår af ansøgningens afsnit 2.7.1. Det er Aabenraa Kommunes vurdering, at der er redegjort tilstrækkeligt for de støjende aktiviteter, og at støjgener for de omkringboende ikke er uacceptable. Der er en rimelig afstand til de støjende aktiviteter fra anlægget, og støjen fra transporter adskiller sig ikke fra anden vejstøj.

Aabenraa Kommune vurderer, at det skal være muligt at vurdere, om støjgener er væsentlige i forhold til omkringboende. Med den begrundelse stilles der vilkår jf. Miljøstyrelsens vejledning. Støjkvilkåret omfatter støj fra husdyrbrugets bygningsparcel. Støj fra markdriften er således ikke omfattet.

Støvgener

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke sker en væsentlig støvemission fra anlægget, da arbejdet foregår i lukkede stalde, og på baggrund af det der er beskrevet i ansøgningens afsnit 2.7.3. Det vurderes, at støv fra staldanlægget ikke vil genere omkringboende pga. afstanden. For at sikre at omkringboende ikke generes af støvgener fra husdyrbrugets anlæg, stilles der vilkår til at driften ikke må medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Rystelsesgener

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af det beskrevne i ansøgningens afsnit 2.7.2, at husdyrbruget ikke medfører væsentlige gener i form af rystelser for de omkringboende på grund af afstanden fra husdyrbrugets anlæg til de omkringboende. For at sikre at omkringboende ikke generes af rystelser fra husdyrbruget, stilles der vilkår til at driften ikke må medføre væsentlige rystelser uden for ejendommens eget areal.

Flue- og rottegener

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af det beskrevne i ansøgningens afsnit 2.7.5, at der ikke forekommer en væsentlig virkning på miljøet fra fluer og andre skadedyr.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at arealerne omkring staldene skal holdes ryddelige således at rottetilhold forebygges. Der stilles derudover vilkår til, at fluebekæmpelse skal ske efter retningslinjerne fra Aarhus Universitet.

Transportgener

Transporterne er beskrevet i ansøgningens afsnit 2.7.6. Aabenraa Kommune vurderer, at der er redegjort tilstrækkeligt for transporterne. Transporterne vil ske fra 2 overkørsler fra staldanlægget og fra pladsen med døde dyr og forbeholder vist på oversigtskortet Figur 1 under afsnittet: Afgørelse på side 5.

I forbindelse med sagsbehandling af miljøgodkendelsesansøgningen fra 2014 udtrykte beboerne fra husene, der ligger ud til Sønderborgvej bekymring for gener i forbindelse med især tunge transporter i krydset Gårdbækvej/Sønderborgvej. Det blev dengang vurderet af Aabenraa Kommunes afdeling for Trafik og Anlæg, at der ikke kunne etableres alternative udkørsler til Sønderborgvej pga. trafiksikkerhedsmæssige forhold. Sønderborgvej er en meget trafikeret vej.

Flytning af dyr fra staldanlægget på Bygaden 15 og 30 vil ske mellem Hønsnap og den nye stald. Det samme gælder for interne transporter i personbil. Transporter med foder, afhentning af dyr, afhentning af gylle og afhentning af døde dyr vil ske fra Sønderborgvej. Det er beregnet til 277 transporter pr. år. De forventes at ville ske inden for normal arbejdstid imellem kl. 7 til 18.

I sagsbehandlingen efter husdyrloven kan kommunen udelukkende vurdere ud- og indkørselsforholdene fra husdyrbrugets anlæg. Trafikken på offentlig vej bliver reguleret efter Færdselsloven, som Politiet er myndighed på.

Der stilles vilkår til, at tømning af forbeholderen skal ske på en måde, så der ikke spildes gylle. Hvis der sker spild af gylle, skal der etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af husdyrgødning umiddelbart efter, at tømningsen af den er afsluttet. Vilkåret stilles med den begrundelse, at emissioner fra husdyrbruget skal forebygges og begrænses.

Det er Aabenraa Kommunes vurdering, at ind- og udkørselsforholdene fra husdyrbrugets anlæg ikke vil have en væsentlig virkning for de omkringboende.

Lysgener

På baggrund af det beskrevne i ansøgningens afsnit 2.7.4 vurderer Aabenraa Kommune, at der ikke forekommer en væsentlig genepåvirkning fra ejendommens belysning. For at sikre at omkringboende ikke generes af lysgener fra husdyrbruget, stilles der vilkår til at driften ikke må medføre væsentlige lysgener uden for ejendommens eget areal.

Uhygiejniske forhold

Da affald håndteres efter Aabenraa Kommunes affaldsregulativ for erhvervsaffald, og der forebygges mod skadedyr i den daglige drift, vurderer Aabenraa Kommune, at der ikke sker en væsentlig indvirkning på miljøet inden for uhygiejniske forhold som følge af det ansøgte. Der stilles vilkår til affaldshåndtering og tiltag for at undgå skadedyr.

Døde dyr

Håndtering af døde dyr er beskrevet i ansøgningens afsnit 2.8.1. Aabenraa Kommune vurderer ud fra det beskrevne, at døde dyr ikke giver anledning til gener for omgivelserne. Aabenraa Kommune stiller vilkår om placering af døde dyr for at sikre, at omkringboende ikke generes af lugt og synet af døde dyr.

Miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki

Affaldshåndteringen fremgår af afsnit 2.8.2 i ansøgningen. Det er Aabenraa Kommunes vurdering, at miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki iagttages, idet Aabenraa Kommunes affaldsregulativ for erhvervsaffald skal overholdes.

Brug af naturressourcer

Energiforbrug

Husdyrbrugets forventede forbrug af energi fremgår af ansøgningens afsnit 2.8.5. Det fremgår af ansøgningen, at energiforbruget forventes at komme til at ligge på 120.000 kWh om året og ca. 500 l dieselolie til varmekanon til udtørring af staldene efter rengøring. Der er installeret gyllekøling, der i ansøgningen sættes til at skulle have en ammoniakreducerende effekt på 18,5 % og en lugtreducerende effekt på 4,5 %. På grund af at gyllekølingen skal have en lugtreducerende effekt, skal det køre hele året rundt. Det betyder, at der vil blive brugt energi på køling på tidspunkter, hvor den genererede varme ikke kan udnyttes.

Det fremgår, at belysning vil blive med LED, og at ventilatorer bliver vasket efter hvert hold grise.

Vandforbrug

Vandforbruget fremgår af ansøgningens afsnit 2.8.6. Ejendommen bliver forsynet med vand fra Holbøl Vandværk. Vandforbruget forventes at svare til normen på ca. 3.604 m³ til besætningen. Det fremgår af ansøgningen, at stalde sættes i blød i koldt vand, der vaskes med højtryksrensere/vaskerobot, der anvendes drikkeventiler i foderautomater og drikkekopper.

Foderforbrug og - håndtering

Der bliver købt færdigfoder, der opbevares i fodersiloer og foderlade. Der fodres med tørfoder. Poltene bliver fodret med 2 blandinger. En startblanding til alle polte og 2 forskellige blandinger til hhv. afprøvningspolte og almindelige polte. Der forventes et foderforbrug på 1.140 ton pr. år, når der regnes med fodring efter norm.

Aabenraa Kommune vurderer, at ansøger har fokus på el, vand- og foderforbruget. Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets forbrug af vand og el skal registreres årligt med den begrundelse, at formålet med tilladelsen er, at ressourceforbruget skal begrænses, og spild skal undgås. Der stilles vilkår til, at der skal anvendes iblødsætning af staldene før vask med højtryksrensere/vaskerobot, at ventilatorerne skal vaskes efter hvert hold grise, og at der skal etableres drikkeventiler i foderautomater og drikkekopper. Med de stillede vilkår vurderer Aabenraa Kommune, at det tilladte husdyrbrugs ressourceforbrug ikke vil have en væsentlig virkning på miljøet.

Øvrige krav

Vurdering af om det ansøgte overholder afstandskrav

Ansøger ejer matriklen nord og syd for matriklen, der bygges på, der pt. ligger på et andet ejendomsnummer. Der er søgt om at sammatrikulere de 2 matrikler nord og syd for med matriklen, der bygges på. Aabenraa Kommune har modtaget dokumenter til sammatrikulering fra landinspektør. Efter sammatrikuleringen er alle afstandskrav overholdt.

Vurdering af om husdyrbruget er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug

Ansøger ejer også Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså. Det vurderes, at Sønderborgvej 33B ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med Bygaden 15-30 på grund af

afstanden imellem dem. Det vurderes, at de 2 husdyrbrug kan sælges som særskilte ejendomme. Ansøger driver husdyrbrug på Østerskovvej 11 A, 6340 Kruså og Hokkerupvej 29, 6340 Kruså. Desuden på Stadevej 19, 6360 Tinglev. Det vurderes, at husdyrbruget på Sønderborgvej 33B ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundne med de 3 lejede stalde pga. afstanden imellem dem. Lejeaftalerne kan opsiges, og så kan Sønderborgvej 33B drives som en selvstændig enhed.

Grænseoverskridende virkninger

Det vurderes, at der ikke er grænseoverskridende virkninger pga. afstanden til landegrænsen. Der er ca. 3,9 km til den dansk-tyske grænse, der går igennem Flensborg Fjord.

Samlet vurdering

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniakemissionen, og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

Særregler for dette husdyrbrug jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Rengøring af arealer, hvor der kun kortvarigt går dyr, og hvor arealet ikke er medtaget i produktionsarealet. På Sønderborgvej 33B, 6340 Kruså er staldenes gangarealer og ind- og udleveringsrum omfattet af reglen. Der skal foretages en effektiv rengøring efter endt ophold senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealerne.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i lovekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019 m.v. med senere ændringer (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 2256 af 29. december 2020, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges.

Husdyrbruget har et produktionsareal større end 100 m² og en ammoniakemission mindre end 3.500 kg NH₃-N pr. år samt færre stipladser end IE-stipladsgrænserne for slagtesvin. I ansøgningens bilag 8 er der redegjort for, at det ansøgte husdyrbrug ikke er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering. Aabenraa Kommune vurderer ud fra det oplyste, at husdyrbruget er omfattet af husdyrbruglovens § 16b og er tilladelsespligtigt med Aabenraa Kommune som godkendelses- og tilsynsmyndighed.

Udnyttelsesfrist

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Miljøtilladelser efter husdyrbruglovens § 16b skal ikke revurderes.

Retsbeskyttelse

Med denne miljøtilladelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil den 8. april 2029.

Andre tilladelser og dispensationer

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at den meddelte tilladelse udelukkende omfatter forholdet til husdyrlovgivningen. Der skal bl.a. søges særskilt om nye vejoverkørsler fra staldanlæg og forbeholder, byggetilladelse og spildevandsafledning. Terrænregulering med overskudsjord, der bliver til rådighed efter rømning af jord til byggeri, skal anmeldes særskilt til Aabenraa Kommune.

B. Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøtilladelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøtilladelsen udnyttes.

Denne miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

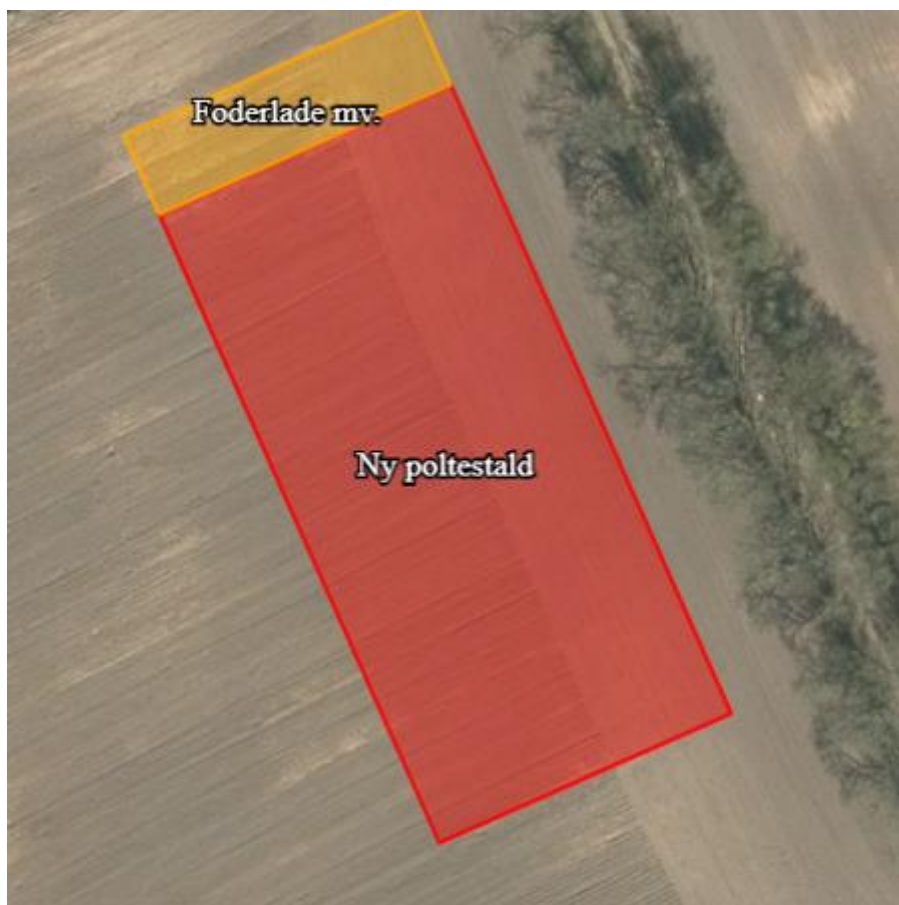
- Vilkår 1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale i form af ansøgning om miljøtilladelse med bilag og skema fra husdyrgodkendelse.dk nr. 223 950, modtaget i Aabenraa Kommune den 9. februar 2021 og med de vilkår, der fremgår af miljøtilladelsen.
- Vilkår 2. Der skal udarbejdes en beredskabsplan for Sønderborgvej 33B, 6340 Kruså, inden staldanlægget tages i brug.
- Vilkår 3. Denne miljøtilladelse og beredskabsplan skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt, og være tilgængelig for ejer og medarbejdere. Dens indhold skal være driftsleder bekendt. Beredskabsplanen og relevante vilkår skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

- Vilkår 4. Husdyrbrugets stald, gulvtyper og produktionsarealer og dyretype skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel og tilhørende kortbilag. Produktionsarealet på 1.701 m² kan placeres vilkårligt i stalden.

Stald/produktion	Produktion	m ² stald bruttoareal	m ² produktionsareal
Ny poltestald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise; 25-49 % fast gulv	2.077	1.701
I alt		2.077	1.701

Kort over staldens placering

Vilkår 5. Der må ikke være flere end 2.000 slagtesvin/polte over 30 kg på stald ad gangen.

Beliggenhed og landskabelige værdier

Vilkår 6. Staldanlæg, foderlade og forbeholder skal placeres som ansøgt og minimum 15 m fra Sønderborgvej.

Vilkår 7. Staldanlæg og foderlade skal opføres i koksgrå beton- eller søstenselementer med gråt ståltag i et ikke reflekterende materiale. Anlægget må maksimalt være 31,02 m x 75,28 m = 2.335 m² med en højde på ca. 7,5 m og en taghældning på 15 grader.

Vilkår 8. Der skal etableres beplantningsbælter bestående af 3 rækker træer og buske syd og øst for staldanlægget og syd for pladsen med forbeholderen som vist i oversigtskortet på side 5 i tilladelsen. Beplantningsbæltet skal plantes i førstkommande plantesæson efter etablering af stalden. Der skal vælges hjemmehørende træer og buske.

Håndtering af flydende husdyrgødning

Vilkår 9. Der skal installeres en niveauføler i forbeholderen, der kobles sammen med gyllepumpen i stalden. Ved et forudbestemt niveau i forbeholderen må gyllepumpen ikke kunne startes.

Vilkår 10. Hvis der ved afhentning af gylle i forbeholderen sker spild, skal der etableres en støbt plads med afløb til beholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at en periode med daglig påfyldning er afsluttet.

Driftsvilkår gyllekøling

Vilkår 11. Gyllekanalerne i alle staldafsnit - i alt 1.148 m² skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

- Vilkår 12. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 24,6 W/m² for at opfylde ammoniakreduktionskravet.
- Vilkår 13. Den årlige køleydelse skal være på 247.590,9 kWh for at opfylde ammoniakreduktionskravet.
- Vilkår 14. Køleydelsen skal være på gennemsnitligt mindst 5,8 W/m² for at opfylde lugtreduktionskravet.
- Vilkår 15. Den samlede køleydelse pr. døgn skal være mindst 159,6 kWh for at opfylde lugtreduktionskravet.
- Vilkår 16. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den daglige (nødvendig pga. lugtreduktionskravet), månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
- Vilkår 17. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- Vilkår 18. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- Vilkår 19. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekølingsanlæg indsendes til Aabenraa Kommune, før anlægget tages i drift.

Øvrige

Lugt

- Vilkår 20. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres at gulve holdes tørre, at gødnings- og foderrester i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.

Støj

- Vilkår 21. Bidraget fra husdyrbruget på Sønderborgvej 33B, 6340 Kruså til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land og i samlet bebyggelse eller byzone ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 - 07.00
Det åbne land	55 dB(A)	45 dB (A)	40 dB(A)
Samlet bebyggelse i landzone og byzone	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos uden-dørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området. Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovenstående støjgrænser.

- Vilkår 22. Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkår 2121 fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne skal være en "Miljømåling - ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at "Miljømåling - ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Støv, lys og rystelser

Vilkår 23. Driften må ikke medføre væsentlige støv- og lysgener eller gener i form af ry-stelser uden for ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndighe-den.

Skadedyr

Vilkår 24. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universi-tet, Institut for Agroøkologi.

Vilkår 25. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand med henblik på at forhindre gode levemuligheder for rotter.

Vilkår 26. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.

Døde dyr

Vilkår 27. Afhentningspladsen til døde dyr skal enten placeres som vist på oversigtskortet på side 5 i tilladelsen, eller de døde dyr skal køres over til afhentningspladsen på Bygaden 30, 6340 Kruså. Placering af døde dyr kan dog ændres, hvis en ny plads bliver accepteret af Aabenraa Kommune. Døde dyr skal enten opbevares i lukket plastcontainer, eller opbevares hævet over jorden med fast overdæk-ning.

Kemikalier

Vilkår 28. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af spild af olier eller kemikalier.

Vilkår 29. Kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares, såle-des at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til gyllebeholder skal straks opsamles.

Ressourceforbrug

Vilkår 30. Staldene skal sættes i blød før vask, og der skal vaskes med højtryksrenser/va-skerobot.

Vilkår 31. Ventilatorerne skal vaskes efter hvert hold grise.

Vilkår 32. Foderautomaterne skal være forsynet med drikkeventiler. Ekstra vandforsyning til grisene skal være i form af drikkeopper.

Egenkontrol

Generelt

Vilkår 33. Husdyrbrugets årsproduktion skal kunne dokumenteres ved tilsyn i henhold til vilkår 3.

Vilkår 34. Al dokumentation for overholdelse af vilkår skal opbevares i fem år og forevises Aabenraa Kommune på forlangende. Det kan være kvitteringer for aflevering af farligt affald og for el- og vandforbruget.

Vilkår 35. El- og vandforbruget skal registreres én gang om året.

Vilkår 36. Foderforbruget skal registreres.

Niveauføler i forbeholderen

Vilkår 37. Der skal løbende og mindst én gang hver 4. måned føres kontrol med niveau-føleren i forbeholderen. Der skal føres logbog over kontrollen.

Gyllekøling

Vilkår 38. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:-

afprøvning og funktionssikring af trykovervågningsystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.

Vilkår 39. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Aabenraa Kommune skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 14 dage.

Vilkår 40. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på Aabenraa Kommunes forlangende.

Beredskabsplan

Vilkår 41. Beredskabsplanen skal opbevares et kendt og tilgængeligt sted for medarbejderne. Beredskabsplanen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder og derefter med de ansatte mindst én gang årligt. Den skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen.

C. Offentlighed og klagevejledning

Naboorientering og partshøring

Et udkast til miljøtilladelsen blev den 17. marts 2021 sendt i naboorientering og høring hos ansøger og parter. Der var en frist på 2 uger til at fremsende kommentarer. Da der kan være nogle, der er fritaget for digital post, blev høringsperioden forlænget til tirsdag den 6. april 2021.

Aabenraa Kommune har vurderet, at beboere der bor inden for lugtkonsekvenszonen er parter i sagen, da lugt vil kunne registreres inden for zonen. Med den begrundelse høres de efter Forvaltningslovens⁷ § 19. Naboer skal orienteres efter husdyrbrugloven. Dog kan orientering udelades, hvis det ansøgte efter kommunens skøn er af underordnet betydning for naboerne. Aabenraa Kommune har i denne sag foretaget det skøn, at beboelser der ligger inden for lugtkonsekvenszonen, skal have udkastet til orientering.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget høringssvar, der har haft betydning for miljøtilladelsen.

Annoncering og afgørelse

Den meddelte miljøtilladelse bliver offentligt annonceret på Aabenraa Kommunes hjemmeside den 8. april 2021.

Du har ifølge forvaltningslovens § 9 ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen. Eventuel aftale herom skal aftales med Team Miljø's landbrugsgruppe på landbrug@aabenraa.dk.

Klagevejledning

Miljøtilladelsen kan i medfør af husdyrbrugloven § 76 påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevne.neshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt torsdag den 8. april 2021 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 6. maj 2021, der er dagen for klagefristens udløb.

---

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014

Aabenraa Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 3 fremgår, at en klage har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt.
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Styrelsen for Patientsikkerhed
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Udkastet til miljøtilladelsen er forud for meddelelse af tilladelsen blevet sendt til ansøger og ansøgers rådgiver, naboer og parter (beboelser der er beliggende inden for det beregnede konsekvensområde for lugtemission, jf. kortbilag i afsnit D). Beboerne vurderes at have partsstatus, da lugt vil kunne registreres inden for konsekvensområdet.

Miljøgodkendelsen bliver sendt til nedenstående.

- Miljørådgiver Ulla Pallesen, upa@landbosyd.dk
- Ansøger og ejer Charlotte Duus Christensen, mail@cduus.com
- Styrelsen for Patientsikkerhed, trsyd@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dnaabenraa-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, aabenraa@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- DOF-Sønderjylland, aabenraa@dof.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Den 8. april 2021

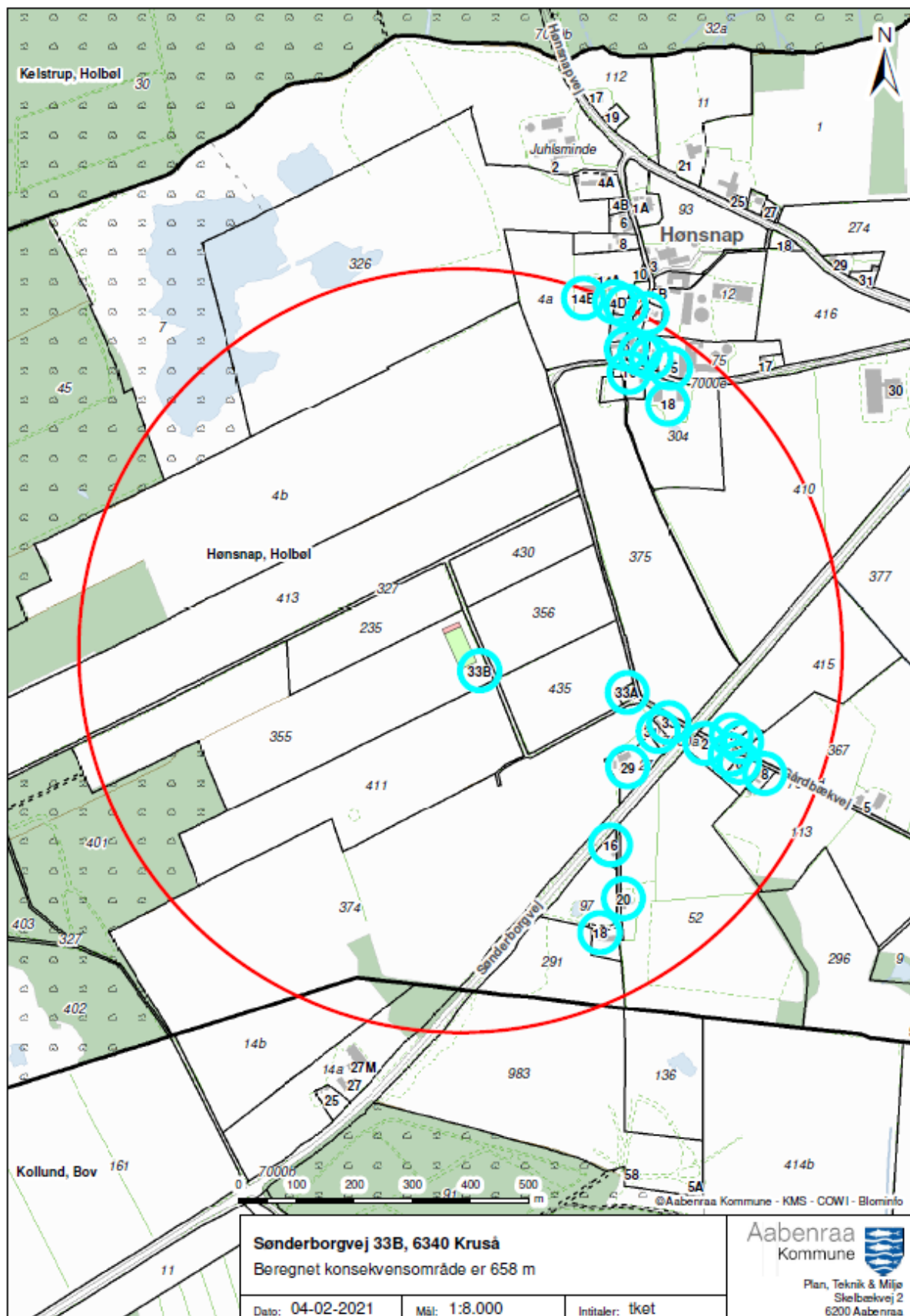
Susanne Niman Jensen
Miljøsagsbehandler
Team Miljø
Byg, Natur & Miljø

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa

D. Kommunens bilag

Lugtkonsekvenszonen

Aabenraa Kommune har udarbejdet et kort over lugtkonsekvenszonen på 658 m:

E. Miljøansøgning

Ansøger har indsendt en ansøgning om miljøtilladelse med tilhørende bilag. Det er miljørådgiver cand.scient. Ulla Pallesen, LandboSyd, der har udarbejdet ansøgningsmaterialet. Ulla Pallesen har arbejdet med landbrugets miljøforhold i mere end 17 år.

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af ansøgningens omfang, og screeningen af om projektet er omfattet af krav om miljøkonsekvensrapport i ansøgningens afsnit 3 og screeningskemaet, der er vedlagt som bilag 8 i ansøgningen, at ansøgningen om miljøtilladelse ikke er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering. Derfor vurderes det, at det er korrekt at indsende ansøgningen efter § 16b i husdyrloven.

Ansøgningskemaet fra husdyrgodkendelse.dk med skemanr.: 223 950 og scenarieberegning med skemanr.: 224 872 er ikke vedlagt, da de væsentligste resultater er indarbejdet i miljøansøgningen og/eller i miljøtilladelsen. Hvis skemaerne ønskes tilsendt, kan det fås ved henvendelse til Aabenraa Kommune på landbrug@aabenraa.dk eller på tlf. 7376 7864.

Bilag 1: Ansøgning om miljøtilladelse inklusive bilag

Miljøtilladelse til § 16b

Sønderborgvej 33B

6340 Kruså

Ansøgning om miljøtilladelse til ny poltestald

Skema 223950 i Husdyrgodkendelse.dk, version 2

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5)

Ansøger og ejer af husdyrbruget	Charlotte Duus Christensen Bygaden 15, 6340 Kruså
Husdyrbrugets adresse	Sønderborgvej 33B, 6340 Kruså
CVR-nummer	21755974
CHR-nummer	intet endnu
Kommune	Aabenraa Kommune
Ejendomsnummer	5800026178
Matrikel-nr.	Matrikel: 355 - Hønsnap, Holbøl
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Bygaden 15, Bygaden 30, Hokkerupvej 29, Østerskovvej 11 A alle 6340 Kruså og Stadevej 19, 6360 Tinglev
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningskema	223950 224872 for placering på Bygaden 15 og 30 (scenarie skema)
Konsulent (D3)	Ulla Refshammer Pallesen LandboSyd, CVR-nr. 25160428 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Sønderborg upa@landbosyd.dk Tlf.: 6155 8262

Forord / læsevejledning

Denne ansøgning beskriver det ansøgte projekt på Sønderborgvej 33B, 6340 Kruså. Ansøgningen indeholder sammen med ansøgningskemaet i Husdyrgodkendelse.dk alle de oplysninger, der skal indsendes i forbindelse med en ansøgning om § 16 b tilladelse efter bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v.¹ De angivne parenteser med bogstaver og tal i de følgende overskrifter henviser til oplysningskravet jf. bilag 1 i bekendtgørelsen.

Tabeller og figurer (skærmdumps fra Husdyrgodkendelse.dk) er angivet uden kildehenvisning. Øvrige figurer og tabeller er angivet med kildehenvisning.

Ud over dette word-dokument med tilhørende bilag er der i forbindelse med ansøgningen indsendt en kapacitetsberegning for den maksimale forventede produktion, et regneark over opgørelsen af produktionsarealerne samt en scenarieberegning i Husdyrgodkendelse.dk for en poltestald på Bygaden 15 og 30 til kommunen. Det antages, at det er tilstrækkeligt at offentliggøre word-dokumentet i forbindelse med sagsbehandlingen.

Det er vurderet, at ansøgningen ikke udløser krav om, at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Der er foretaget en screening i forhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 D, se bilag 8.

Ansøgningen er udarbejdet på baggrund af oplysninger og opmålinger af stalde modtaget fra Charlotte Duus Christensen, som indestår for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

---

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 2256 af 29/12/2020

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5)	2
Forord / læsevejledning	3
1. Indledning	6
2. Husdyrbruget og det ansøgte	7
2.1 <i>Indretning og drift af anlægget (B1, B5)</i>	7
2.1.1 <i>Produktionsarealer</i>	8
2.1.2 <i>Opbevaring og håndtering af husdyrgødning</i>	8
2.1.3 <i>Drift af anlægget</i>	8
2.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)</i>	9
2.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)</i>	10
2.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)</i>	10
2.5 <i>Ammoniakemission og -deposition samt biodiversitet (B5, B4)</i>	17
2.6 <i>Lugtemission (B6, B4)</i>	21
2.7 <i>Øvrige emissioner og gener (B7)</i>	22
2.7.1 <i>Støj (B7)</i>	22
2.7.2 <i>Rystelser og vibrationer (B7)</i>	23
2.7.3 <i>Støv (B7)</i>	23
2.7.4 <i>Lys (B7)</i>	23
2.7.5 <i>Skadedyr (B7)</i>	23
2.7.6 <i>Transporter (B7)</i>	24
2.8 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer (B8)</i>	24
2.8.1 <i>Døde dyr (B8)</i>	25
2.8.2 <i>Affald (B8)</i>	25
2.8.3 <i>Olie- og kemikalier (B7 og B8)</i>	26
2.8.4 <i>Råvarer (B7)</i>	26
2.8.5 <i>Energiforbrug (B8)</i>	26
2.8.6 <i>Vandforbrug (B8)</i>	27
2.8.7 <i>Spildevand og restvand (B8)</i>	27
2.9 <i>Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)</i>	27
2.10 <i>Forslag til egenkontrol (B7)</i>	28
2.11 <i>BAT-Ammoniakemission (B9)</i>	29
2.12 <i>Grænseoverskridende virkninger (B10)</i>	29
2.13 <i>Alternativer løsninger og 0-alternativet</i>	29
2.14 <i>Kumulation med andre husdyrbrug</i>	30
2.15 <i>Erhvervsmæssig nødvendighed</i>	30
2.16 <i>Oplysninger om konsulenten (A4)</i>	31

3. Screening af om projektet er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering (D1-3)	32
4. Konklusion	32
5. Bilag	32

1. Indledning

Denne miljøansøgning indsendes for at få lov til at etablere en ny poltestald, hvor smågrise fra opformeringsbesætningen på Bygaden 30 kan opfedes til polte til videresalg. En del af stalden skal endvidere benyttes som afprøvningsstald. I stierne, der skal benyttes til afprøvning vil dyrenes genetik og sundhed blive overvåget gennem blod- og spytpøver, og endvidere vil dyrenes tilvækst kødprocent og spæklag blive monitoreret. Der har tidligere været meddelt miljøgodkendelse til en poltestald på stedet. Det har ikke været muligt at opnå tilsagn om finansiering i tide til at udnytte godkendelsen, hvorfor der nu ansøges på ny. Der sker marginale ændringer i forhold til længde og bredde af den nye stald, foderlade og forrum i forhold til det tidligere godkendte.

Selvom der etableres 1.701 m² produktionsareal til polte, vil der aldrig komme til at være mere end 2.000 dyr over 30 kg i stalden, da polte skal have meget mere plads end slagtesvin. Husdyrbruget bliver derfor ikke et IE-husdyrbrug.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk bygger på nyeste viden. Det er således ikke antallet af dyr og dyrenes vægt, der er bestemmende for lugt- og ammoniakemissionen, men derimod produktionsarealernes størrelse. Produktionsarealerne defineres som det areal, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

I forbindelse med miljøgodkendelsen til poltestalden fra 2014 var der dialog med kommunen om etableringen af en poltestald i det åbne land, dels pga. at en placering i tilknytning til det eksisterende husdyrbrug på Bygaden 15 og 30 ikke kunne lade sig gøre, da lugtgeneafstanden til den samlede bebyggelse i Hønsnap ikke kunne overholdes og dels af smittebeskyttelsesmæssige årsager.

Der blev den gang drøftet alternative placeringer af stalden med kommunen. Ansøger foreslog 2 placeringer syd for hovedvej 401 nord og nordvest for Kollund. Sammen med kommunen blev der fundet en placering tættere på hovedejendommen Bygaden 15 og 30, som kommunen vurderede var den bedste landskabelige placering. De alternative placeringer er kort beskrevet i denne ansøgning.

Der gøres opmærksom på, at forskellige kortsystemer navngiver vejen mellem Sønderborgvej og Hønsnap, der går fra krydset ved Sønderborgvej 33, med forskellige navne. Afhængigt af hvilket kort man ser på, kan vejen være navngivet Gårdbækvej, Bygaden eller Sønderborgvej. Grusvejen der kører ind og ud fra vejen, og hvor poltestalden kommer til at ligge er ikke navngivet på kort. Den tidligere miljøgodkendelse blev meddelt med adressen Gårdbækvej 0. Kommunen oplyser, at adressen nu hedder Sønderborgvej 33B.

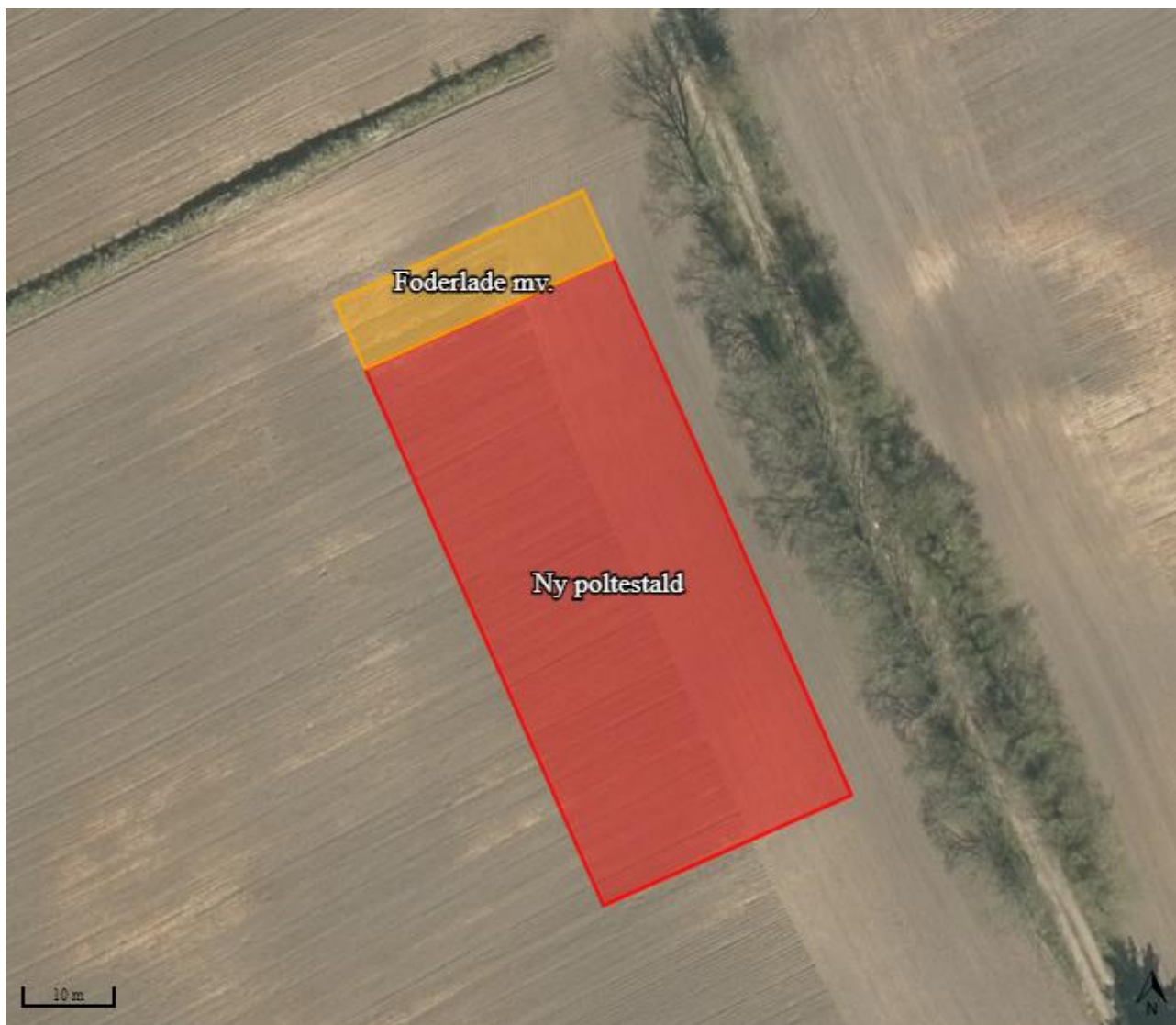
Det har været et ønske fra ansøgers side at etablere jordvolde dels syd for stalden og dels langs sydsiden af afhentningspladsen foruden beplantning på sydsiden af jordvoldene. Jordvoldene ønskes for at sløre for indsynet til stalden og afhentningspladsen samt som støjbegrænsning. Kommunen har vurderet at jordvolde vil være et fremmedelement i landskabet, og har derfor vejledende udtalt, at jordvoldene ikke vil blive accepteret. Jordvoldene er derfor slettet af ansøgningen d. 4. marts 2021.

2. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition, støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

2.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5)

Den nye poltestald kommer til at ligge for sig selv på matr. nr. 355 af Hønsnap, Holbøl knap 600-800 m sydvest for staldene på Bygaden 15 og 30 i Hønsnap. Der kommer intet opbevaringsanlæg i forbindelse med staldanlægget, men kun en forbeholder. Forbeholderen ønskes placeret på matr. nr. 411 af Holbøl, Hønsnap sammen med en eventuel ny plads til døde dyr (se bilag 1). Alternativt benyttes Daka-pladsen på Bygaden 30. Matriklen tilhører Bygaden 15, men overføres til Sønderborgvej 33B sammen med matr. nr. 235. Årsagen til, at der ønskes etableret en afhentningsplads til forbeholderen og Dakapladsen knap 160 m syd for poltestalden, er for at beskytte poltene mod smitte, der kan medbringes af Daka-bilen eller tankbilerne til afhentning af gylle. Poltestalden med tilhørende foderlade og forrum mv. fremgår af figur 1 og bilag 1. Der kommer intet stuehus til husdyrbruget.

Figur 1: Oversigtskort over poltestald og foderlade mv.

2.1.1 Produktionsarealer

Det følger af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for både den ansøgte drift, nudriften og driften for 8 år siden.

Da der er tale om et nyt husdyrbrug er der ingen produktionsarealer i 8 års drift og nudrift. Da svinene indsættes ved en vægt under 30 kg er der vist flexgruppen smågrise og slagtesvin. Der etableres minimum 25 % fast gulv i stierne eksklusiv foderautomater.

Stalde og produktioner							
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion		Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift							
Ny poltestald	2077	Mekanisk ventilation	6 m	(#369235) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv		0	1701
Nudrift - Ingen data							
8 års drift - Ingen data							

Tabel 1: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer

Det planlægges, at der skal afprøves i 14 stier pr. sektion, hvor der vil gå 12 dyr pr. sti. Poltene i afprøvningen indsættes ved ca. 25 kg og leveres ved ca. 100 kg. I de resterende 10 stier pr. sektion vil der gå almindelige polte med 14 polte i hver sti som indsætte ved ca. 28 kg og leveres ved ca. 60 kg i gennemsnit.

2.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Som tidligere beskrevet kommer der ingen opbevaringslagre på husdyrbruget. Der kommer et opsamlingsanlæg i form af en forbeholder på ca. 99 m³, hvorfra gyllen afhentes med lastbil og køres til opbevaring i den teltoverdækkede gyllebeholder på Sønderborgvej 23. Alternativt vil gyllen blive kørt til afgasning biogasanlæg og returneret til gyllebeholderen på Sønderborgvej 23.

Gyllekanalerne bliver med skydespjæld til hver sektion. I hver sektionerne er der ca. 242 m² gyllekumme på 40 cm, svarende til ca. 97 m³. Der vil derfor være plads til gylle fra en sektion i forbeholderen.

Med en skønnet mulig maksimal produktion i staldanlægget på ca. 4.000 polte ca. 28-100 kg og 5.000 polte 28-60 kg vil der komme ca. 2.415 m³ gylle pr. år. Da udleveringsrampen bliver overdækket, vil der ikke komme overfladevand herfra. Der kommer heller ikke overfladevand fra andre arealer til forbeholderen.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er opfyldt, idet der er et års opbevaringskapacitet til gylle fra Sønderborgvej 33B i gyllebeholderen på 4.000 m³ på Sønderborgvej 23 ved skønnet maksimal produktion. Der er indsendt kapacitetsberegning til kommunen.

Der er ingen møddingsplads på husdyrbruget.

2.1.3 Drift af anlægget

Driften i poltestalden varetages af ansøger selv og 2 ansatte (5 ansatte på bedriften i alt). Driften af anlægget er beskrevet i de følgende punkter. Derudover kommer der følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- I løbet af dagen vil dyr, anlæg, installationer og materiel blive holdt under opsyn
- Slidte dele vil blive repareret eller udskiftet løbende
- Der vil blive registreret dyr i CHR
- En gang om måneden vil der komme sundhedskontrol ved dyrlæge (rødkontrol), hvor der tages blodprøver mm.

- Besætningsdyrlægen vil komme mindst en gang om måneden, samt når der er brug for ekstra blodprøver, som f.eks. ved levering af renracede dyr til udlandet, hvor der er krav om ekstra blodprøver mm.
- Avlskonsulenten vil ca. hver anden uge komme og veje og scanner alle de renracede dyr, der er færdige i forsøg samt kontrollere DNA-prøver og øvrige avlsdata.
- Svinefaglige rådgivere, foderrådgivere og avlsrådgivere vil komme efter behov (ca. en gang i kvartalet).
- Der vil blive ført journal over antal dyr bortskaffet til Daka og antal dyr til slagting
- Der vil blive ført journal over medicinforbrug
- Indlægssedler for indkøbt foder vil blive gemt. Der vil blive udarbejdet foderplaner.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) vil blive registreret årligt i forbindelse med regnskabet
- Der vil blive gennemført kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør ca. hvert 5. år
- Pulverslukkere vil blive udskiftet en gang om året
- Der udarbejdes gødningsregnskab og mark/gødningsplaner for bedriften

I øvrigt oplyser ansøger følgende:

Pt. er alle 5 medarbejdere uddannede, dansk talende og har efteruddannelse i avlsarbejde.

Jeg superviserer alle medarbejdere og laver arbejdsplaner. Desuden selekterer og leverer jeg alle avlsdyr. Eks. hvordan dyrene skal tilses, medicinen gives og gyllen lukkes ud. Så meget som mulig laves via teknologiske hjælpemidler, eks. elektroniske øremærker, flytning, døde og medicinregistreringer via tablets svineprogrammer og apps.

Ift. gyllen, kommer der en niveauføler, så man ikke kan pumpe gylle ud af stalden, når forbeholderen er fyldt.

Vi har med hjælp fra LandboSyd udarbejdet en APV mappe og en Medarbejder mappe. Vi har længere planlægnings- og kvalitetssikringsmøde hver uge. De dage hvor vi ikke har møde – har jeg altid personlig kontakt til hver enkelt medarbejder.

2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)

Den nye stald bliver i 6 sektioner med ydre mål på 31,02 m x 66,86 m med en højde til kip på ca. 7,5 m. I staldens nordlige ende kommer en kombineret foderlade og forrum på 31,02 m x 8,42 m til forrum mv. I forrummet kommer personalepersonalefaciliteter i form af omklædningsrum, wc, bad, kantine mv.

Den nye bygning forventes etableret i kote ca. 53,5 og forbeholderen i kote ca. 49. Forbeholderen etableres med støbt bund, sideelementer og betondæk i terrænhøjde. Diameteren på beholderen forventes at blive maks. 6,5 m. Dybden af fortanken er endnu ikke afklaret. Der vil blive installeret en niveauføler i forbeholderen, som bliver elektronisk koblet sammen med gyllepumpen i stalden. Ved et forudbestemt niveau i forbeholderen vil gyllepumpen i stalden ikke kunne startes, således at det sikres, at forbeholderen ikke løber over.

Bygningen ønskes opført i koksgrå betonelementer eller søstenselementer med gråt ståltag (ikke reflekterende materialer).

Herudover etableres en nedgravet samletank på forventet ca. 5 m³ til sanitært spildevand fra forrummet (køkken, wc og bad). Alternativt vil der blive ansøgt om at etablere et nedsivningsanlæg.

Kørearealerne rundt om bygningen forventes at blive grusbelagt med grus nord for bygningen op til beplantningen mod nord, ca. 5 m vest for bygningen og ca. 15 m syd og øst for bygningen.

Afhentningspladsen bliver på ca. 20 m x 20 m og vil også blive grusbelagt.

Da der ingen bygninger eller anlæg er på ejendommen, vil der ikke ske nedrivning.

2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

Ansøger har søer på Bygaden 30, polte på Bygaden 15, Stadevej 19 og Østerskovvej 11 A og slagtesvin på Hokkerupvej 29.

2.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)

Landskabelige udpegninger og kulturarv

Ifølge Plandata.dk ligger husdyrbruget i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder. I forhold til landskabelige udpegninger ligger husdyrbruget inden for udpegningen Særligt værdifuldt landbrugsområde, Bevaringsværdigt landskab og Kystnærhedszonen men uden for Økologiske forbindelser, Større sammenhængende landskaber og Geologiske bevaringsværdier. Kystnærhedszonen stopper ca. 45 m nord for den nye bygning, og der er godt 2,8 km til kysten i fugleflugt.

I forhold til de landskabelige udpegninger, som husdyrbruget ligger inden for, blev disse behandlet i miljøgodkendelsen fra 2014. Da der stort set er tale om samme størrelse stald og beliggenhed, antages det, at vurderingerne er de samme. Herunder er vurderingerne indsat. Der gøres opmærksom på, at gyllebeholderen er taget ud af projektet, og at udvidelsen på Bygaden 30 foreløbig er droppet. Der er i mellemtiden etableret en gyllebeholder på Sønderborgvej 23, hvor gylle vil blive kørt til med lastbil.

Den stald, der blev vurderet på i godkendelsen fra 2014 var 37,42 m x 57,62 m svarende til 2.156 m², mens den nu ansøgte stald og foderlade mv. er på 31,02 m x 75,28 m svarende til 2.335 m². Bygningen er således 8 % større, men til gengæld skal der nu ikke etableres en gyllebeholder på 3.200 m². Da taghældningen er på 15 grader for begge projekter bliver kiphøjden nu marginalt lavere, ca. 7,5 m.

Herunder gengives afsnit fra miljøgodkendelsen fra 2014 med **fed tekst**. Der er dog indsat en bredere udgave af fotovisualiseringerne (figur 3 og 5), da kommunen kom til at vise så lille et udsnit fra et af fotopunkterne, at stalden stort set ikke var med på visualiseringen. Der er indsat forstørrede udsnit, hvor stalden er sat ind i fotoet, for overhovedet at kunne se stalden. Der gøres opmærksom på, at adressen af kommunen er blevet ændret fra Gårdbækvej 0 til Sønderborgvej 33B. I afsnittet herunder er adressen angivet som Gårdbækvej 0.

Aabenraa Kommune vurderer, at etableringen af husdyrbruget foretages i overensstemmelse med lovens krav. Husdyrbruget bliver etableret inden for kystnærhedszonen, hvilket kræver en særlig begrundelse. Aabenraa Kommune vurderer, at stald- og opbevaringsanlægget er erhvervmæssigt nødvendigt, fordi det vil give en synergieffekt med ændringerne og udvidelsen på Bygaden 15 og 30, 6340 Kruså, der ejes af ansøger. Sopoltestalden bør af sundhedsmæssige årsager etableres minimum 500 m fra egen sobesætning og minimum 1½ til 2 km fra en anden slagtesvinebesætning, der ikke har samme sundhedsstatus som sopoltebesætningen. Det vurderes at være vigtigt at bevare den høje sundhedsstatus for at kunne vedblive med at eksportere avlsdyrene til hele verden. Desuden er det på grund af lugtgener ikke muligt at etablere sopoltestalden i tilknytning til soanlægget, der er beliggende på Bygaden 30, heller ikke selvom der etableres fuld lugtrensning på poltestalden. Udover undersøgelsen af at placere sopoltestalden

Aabenraa Kommune vurderer, at etableringen af husdyrbruget foretages i tilknytning til eksisterende byggeri på Bygaden 30, har der været undersøgt 2 alternative placeringer dels på matrikel 976, Kollund, Bov benævnt A, dels på matrikel 843, Kollund, Bov benævnt B. Oversigtskort og vurdering over placeringerne fremgår af afsnit 10 Alternative muligheder.

For at kunne vurdere sopoltestalden og gyllebeholderens indflydelse på de landskabelige værdier, har Aabenraa Kommune forlangt en visualisering af anlægget. Det skal bemærkes, at bygningshøjden forventes at blive ca. 8 m.

Oversigtskort der viser visualiseringspunkterne

Figur 2: Visualiseringspunkter i miljøgodkendelsen fra 2014

Figur 3: Visualisering set fra Nyt punkt 2 – stalden ligger bag det eksisterende levende hegn i midten af fotoet

Figur 4: Udsnit af figur 3 hvor poltestaldens sydgavl kan anes i hullet i det eksisterende levende hegn

Figur 5: Visualisering set fra punkt 1 - stalden ligger bag betonstolpen til trådhegnet rundt om gashuset på matr. nr. 316 af Hønsnap, Holbøl

Figur 6: Udsnit af figur 5, hvor polte stalden kan skimtes gennem det levende hegn til højre for betonstolpen

Det vurderes ud fra visualiseringen, at sopoltestalden- og gyllebeholderen ikke vil påvirke de landskabelige værdier og kystnærhedszonen væsentligt. Aabenraa Kommune stiller vilkår til materiale og farvevalg samt beplantning. Beplantningsplanen, der er vedlagt som bilag 5, er blevet ændret fra udkastet til afgørelsen efter ønske fra ansøger, så beplantningen parallelt med sopoltestalden, nu skal etableres øst for Gårdbækvej som vist på bilag 5. I udkastet lå det vest for Gårdbækvej. Ansøger begrundet ønsket om ændringen med, at det vil være en fordel for transporterne både med hensyn til plads og udsigtsforhold.

Aabenraa Kommune vurderer, at beplantning øst for Gårdbækvej visuelt er en ligeså god løsning som vest for Gårdbækvej.

Fortidsminder

Der er ikke registreret fund af fortidsminder, der hvor den nye poltestald skal placeres. Der er i området dog registreret en hel del ikke-fredede fund (se figur 7), hvorfor der er en vis risiko for at støde på fortidsminder under gravearbejdet. De registrerede ikke-fredede fund i området er en række rundhøje fra oldtiden, brandgrave fra bronzealderen, en bosættelse fra stenalderen og enkeltfund fra jernalderen og nyere tid.

Sønderjyllands Museum har således i forbindelse med miljøgodkendelsessagen fra 2014 vurderet, at der er meget høj risiko for at træffe på væsentlige jordfaste fortidsminder i form af bopladsspor eller begravelser ved anlægsarbejde på området, og har derfor anbefalet en frivillig forundersøgelse af det berørte område, før anlægsarbejdet går i gang.

Gravearbejdet i forbindelse med byggefeltet er startet op i overensstemmelse med den meddelte byggetilladelse. Da miljøgodkendelsen er udløbet, kan byggeriet dog ikke fortsættes, før der er meddelt en ny miljøtilladelse.

Der er ikke foretaget forundersøgelse af området. Der er i forbindelse med det gravearbejde, der er foretaget, ikke dukket fortidsminder op. Uanset at gravearbejdet er delvist opstartet, skal der fortsat være opmærksomhed på fortidsminder. Såfremt der stødes på fortidsminder, vil gravearbejdet blive stoppet og museet tilkaldt.

Figur 7: Kortudsnit fra www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/, Blå cirkler er ikke fredede fund.

Redegørelse i forhold til øvrige udpegninger i forhold til screeningen (D2c)

Husdyrbruget ligger uden for vådområder og områder langs bredder og flodmundinger, kystområder og havmiljø, skovområder, naturreservater og -parker, andre områder der er registreret/fredet, Natura 2000 områder, tætbefolkede områder og landskabsudpegninger af historisk, kulturel eller arkæologisk betydning.

Der er ikke kendskab til, at husdyrbruget skulle ligge inden for et område, hvor det ikke er lykkedes at opfylde miljøkvalitetsnormer fastsat i EU-lovgivning. Da der ikke skal udledes overfladevand fra det nye staldanlæg til vandløb, kan der ikke ske påvirkning af vandløbs tilstande.

Husdyrbruget ligger ifølge kortene på Plandata.dk inden for udpegningen Skovrejsning uønsket.

Afstandskrav

Husdyrbruglovens² afstandskrav jf. § 6 overholdes. Husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

I tabellen herunder er afstande jf. Husdyrlovens § 8 vist:

Nærmeste sø - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Foderlade mv.	516
Staldbygning	Ny poltestald	449

Nærmeste naboskel efter matrikulære ændringer - Naboskel		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Foderlade mv.	254
Staldbygning	Ny poltestald	187

Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed? - Levnedsmiddelvirksomhed		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Foderlade mv.	2431
Staldbygning	Ny poltestald	2437

Nærmeste nabobeboelse - Nabobeboelse		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Foderlade mv.	366
Staldbygning	Ny poltestald	306

Nærmeste ikke almene boring jf. Geus - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Foderlade mv.	449
Staldbygning	Ny poltestald	384

Nærmeste vandværksboring jf. Geus - Vandforsyningsanlæg (almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Foderlade mv.	2368
Staldbygning	Ny poltestald	2306

Vej (navnløs) - Offentlig vej og privat fællesvej		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Foderlade mv.	69
Staldbygning	Ny poltestald	15

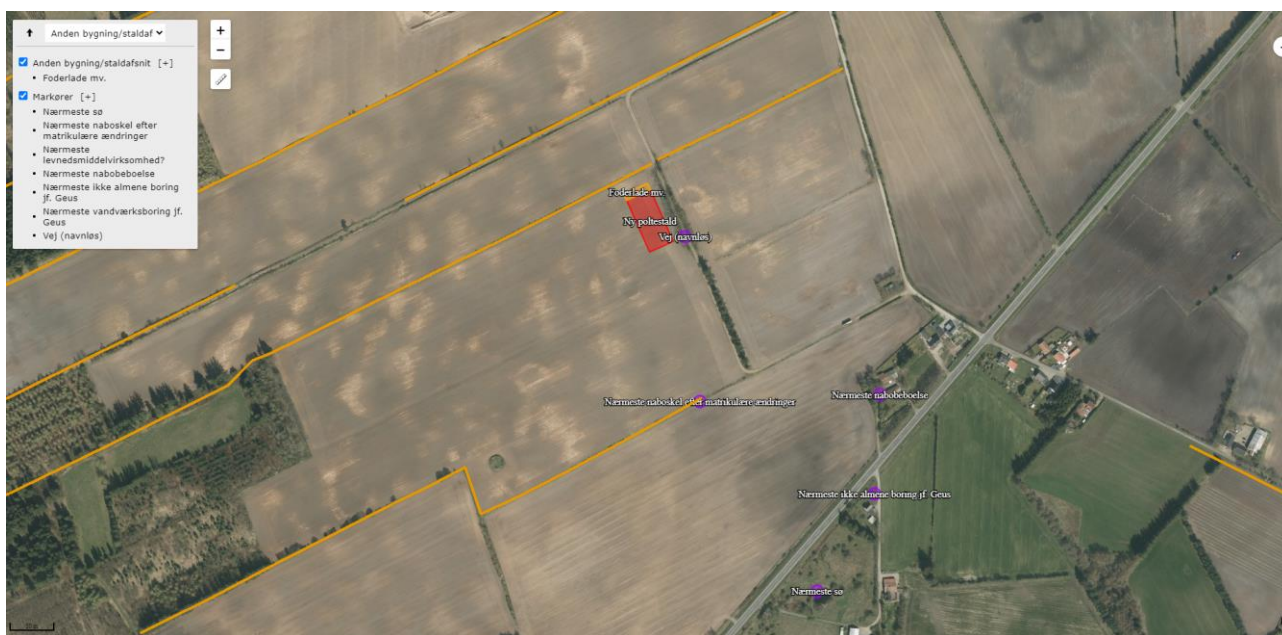
Tabel 2: Afstande jf. Husdyrlovens § 8 stk. 1

² Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr 520 af 01/05/2019

Afstandskravene til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², offentlig vej og privat fællesvej, og beboelse på samme ejendom er 15 m - afstandskravene til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning og til levnedsmiddelvirksomhed er på 25 m - afstandskrav til naboskel er på 30 m og afstandskrav til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning er på 50 m. Husdyrgodkendelse.dk opgiver afstanden fra nærmeste stald eller lager i forhold til de forskellige udpegninger (markører).

Tabellerne viser, at der er ca. 24 m fra poltestalden til nærmeste naboskel. Poltestalden kan derfor ikke overholde afstandskravet til naboskel på 30 m. Nabomatriklen, matr. nr. 235 af Hønsnap, Holbøl, tilhører ansøgers ejendom Bygaden 15 og 30. Det vurderes, at det er mest hensigtsmæssigt at placere den nye stald så langt mulig mod nordøst på matr. nr. 355 af Hønsnap, Holbøl for at stalden er afskærmet af den eksisterende beplantning så meget som muligt, mens den nye beplantning vokser op. Der skal dog af brandmæssige årsager være mulighed for at kunne køre hele vejen rundt om bygningen. Endvidere skal der holdes en vis afstand til diget mod nord, så dette ikke beskadiges.

På kortudsnittet på figur 8 er vist nærmeste sø, naboskel, nabobeboelse, ikke almene vandboring og offentlige vej (navnløs grusvej). Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed og vandværksboring ligger så langt væk, at de nærmeste øvrige punkter ikke ville kunne ses ordentligt på kortudsnittet, hvis alle punkter skulle vises.

Figur 8: Oversigtskort over nærmeste markører (orange streger er fredede diger)

Samlet vurdering af den ansøgte placering

Ofte vil en placering af en ny stald i det åbne land vurderes at skulle omfattes af en miljøkonsekvensrapport, da påvirkningen af omgivelserne ikke er kendt. I denne sag er der i forbindelse med den tidligere miljøgodkendelse detaljeret beskrevet og vurderet på det nye husdyrbrugs påvirkning af omgivelserne. Det vurderes derfor, at det er tilstrækkeligt at referere de tidligere beskrivelser og vurderinger i denne § 16 b miljøtilladelsesansøgning, da de visuelle og landskabelige påvirkninger ikke vurderes at være ændret i denne ansøgning i forhold til den tidligere vurdering. Det vurderes endvidere, at de udførte visualiseringer trods den mindre ændring af bygningens størrelse, stadig er viser anlæggets synlighed i forhold til omgivelserne. Da der bygges i samme kote som i det hidtidige projekt, og bygningen er marginalt lavere, da der kommer samme taghældning, får det at bygningen har en sydgavl knap 19 meter længere mod syd ingen væsentlig betydning i forhold til den visuelle opfattelse af bygningen. Beplantningen mod øst og syd

etableres fortsat. Syd for afhentningspladsen etableres et 3-rækket levende hegn for at sløre for indsynet til stalden og afhentningspladsen yderligere.

2.5 Ammoniakemission og -deposition samt biodiversitet (B5, B4)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt evt. oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

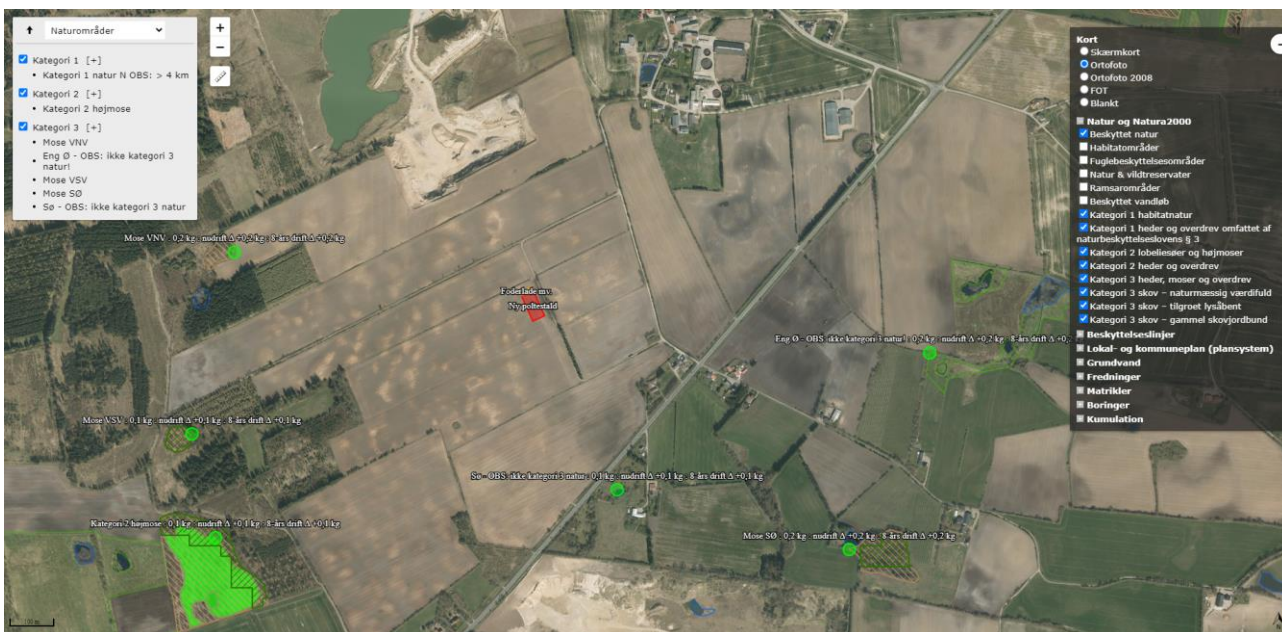
For at leve op til BAT i forhold til ammoniak etableres et gyllekølingsanlæg, der reducerer ammoniakudledning med 18,5 %.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre fremgår af tabel 3. Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er i nudrift og 8 års drift på 0 kg NH₃-N/år og i ansøgt drift på 2.634,0 kg NH₃-N/år.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2634,0	0,0	2634,0
Nudrift	0,0	0,0	0,0
8 års-drift	0,0	0,0	0,0

Tabel 3: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget

De nærmeste naturtyper i forhold til husdyrbruget er udpeget (se figur 9 og 10)

Figur 9: Husdyrbrugets placering i forhold til de nærmeste naturområder

Figur 10: Husdyrbrugets placering i forhold til alle udpegede naturområder

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

I tabel 4 ses de specifikke krav for maksimal total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur, samt krav der kan stilles til kategori 3 natur.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL3 (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. Totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år

³ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 240 af 13/03/2019

	mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
<p>* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH3-N pr. år indenfor 200 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH3-N pr. år indenfor 200-300 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH3-N pr. år indenfor 300-500 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH3-N pr. år indenfor 500-1.000 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH3-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m</p>		

Tabel 4: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Sø - OBS: ikke kategori 3 natur	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,1
Mose SØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,2
Mose VSV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,1
Eng Ø - OBS: ikke kategori 3 natur!	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,2	0,2
Mose VNV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,2	0,2
Kategori 1 natur N OBS: > 4 km	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Kategori 2 højmose	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,1

Tabel 5: Total og merdeposition af ammoniak til udpegede naturområder

Kategori 1 natur

Det nærmeste kategori 1 naturområde ligger i Vilsbæk Krat habitatområdet Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark knap 6 km nord for husdyrbruget (se figur 105). Beregningen i Husdyrgodkendelse.dk viser, at totaldepositionen til skoven er på 0,0 kg N/ha/år i ansøgt drift. Husdyrgodkendelse.dk beregner kun til punkter inden for 4 km fra husdyrbruget. Punkter, der ligger ud over 4 km, vil derfor altid blive vist med en deposition på 0,0 kg N/ha/år. Det skrappeste krav, der kan stilles til totaldepositionen til kategori 1 natur, er 0,2 kg N/ha/år. Da totaldepositionen er mindre end 0,2 kg N/ha/år, er der ikke brugt tid på at finde ud af, om der kan være kumulation med andre husdyrbrug i forhold til naturpunktet.

Kategori 2 natur

De nærmeste kategori 2 naturområder er ifølge Husdyrgodkendelse.dk en højmose knap 1 km sydvest syd for husdyrbruget. Højmosen er navngivet Renmose. Beregningerne viser, at der er en totaldeposition til højmosen på 0,1 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet til kategori 2 natur er dermed overholdt, idet totaldepositionen er mindre end 1 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur og § 3 områder

De nærmeste kategori 3 naturområder er tre moser henholdsvis 720 m vestnordvest, 868 m vestsydvest og 956 m sydøst for husdyrbruget. Mosen mod vestsydvest er ligeledes udpeget som kategori 3 skov – tilgroet lysåbent, og er det nærmeste kategori 3 skov, der er udpeget i nærheden af husdyrbruget.

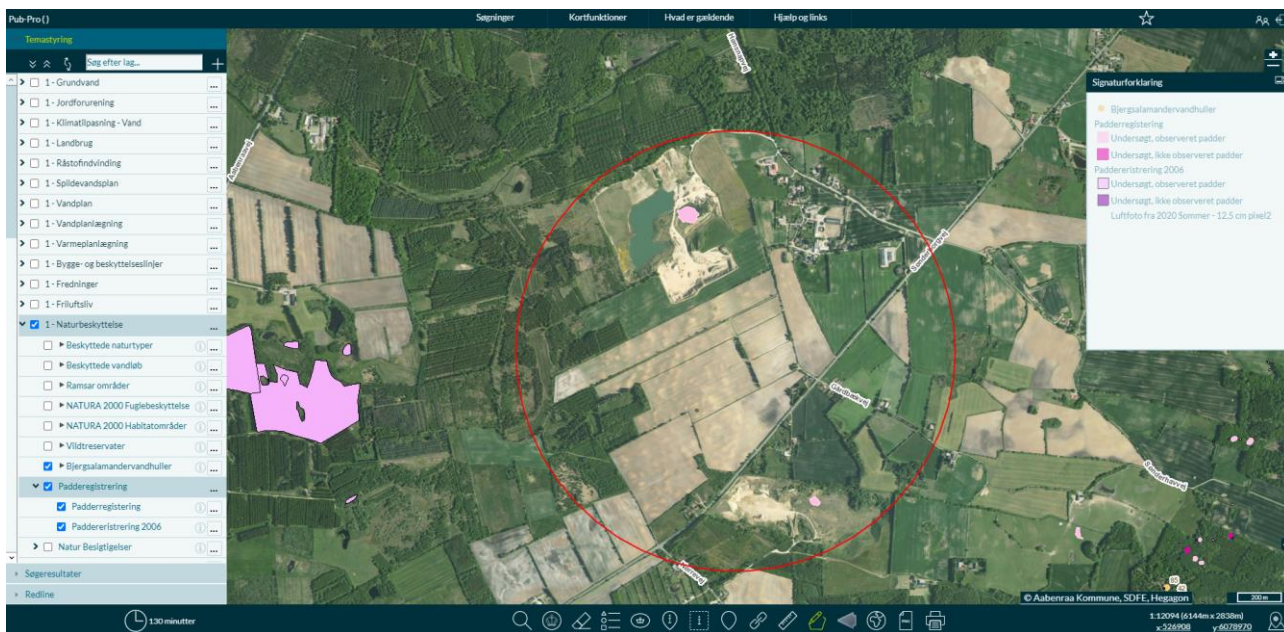
Herudover er der fortaget beregninger til nærmeste sø og eng. Søer og enge er ikke omfattet af kategoriseringen af natur, men er beskyttet af Naturbeskyttelsesloven. Merdepositionen til nærmeste sø sydsydøst for husdyrbruget og nærmeste eng øst for husdyrbruget er beregnet til henholdsvis 0,1 kg N/ha/år og 0,2 kg N/ha/år.

Det skrappeste krav, kommunen kan stille til kategori 3 natur, er en merdeposition på maks. 1,0 kg N/ha/år, hvilket er overholdt.

Da den udpegede potentielt ammoniakfølsomme skov modtager mindre end 1 kg NH₃-N/ha/år i merdeposition, er der ikke brugt ressourcer på at afklare, om skoven reelt er ammoniakfølsom.

Bilag IV arter

Ifølge Aabenraa Kommunes GIS kort er der registreret bilag IV-arten strandtudse i 2 søer inden for 1.000 m fra husdyrbruget. Begge søer er tilsyneladende opstået som følge af grusgravning. Søerne ligger ca. 630-760 m fra hvor poltestalden etableres.

Figur 11: Kort over padderregistreringer – Aabenraa Kommunes GIS kort

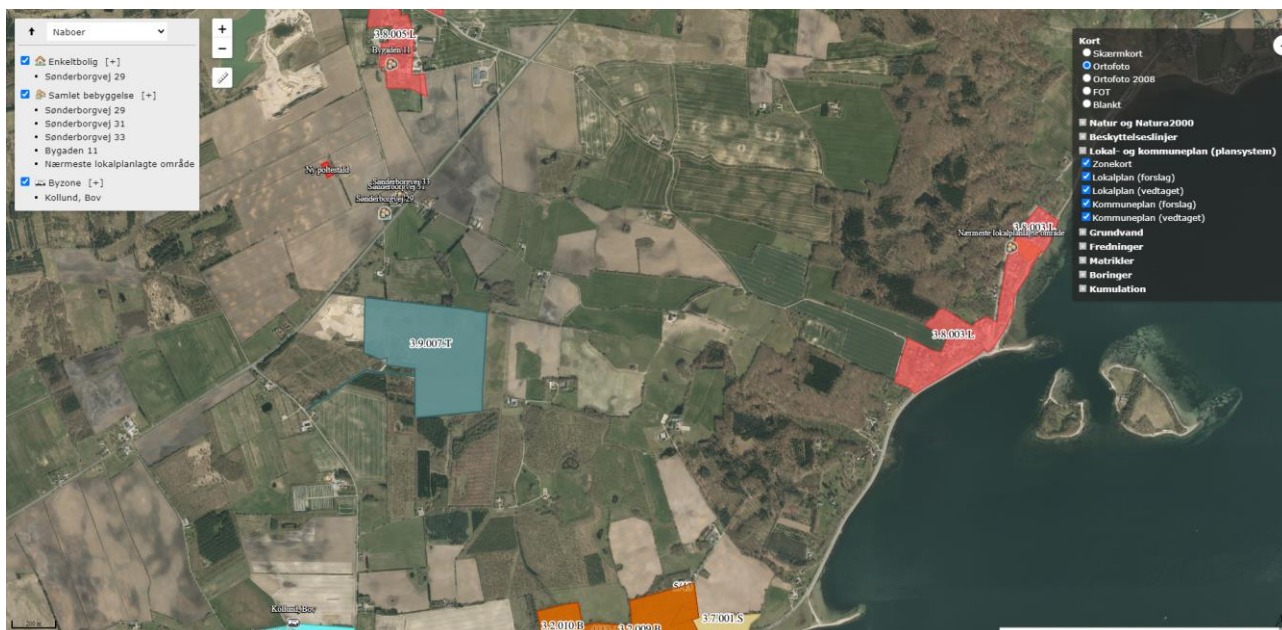
Øst for den nye stald langs vejen står på matr. nr. 355 en række træer som planlægges fjernet og erstattet af beplantning på østsiden af vejen. Ansøger oplyser, at der aldrig er set flagermus i og omkring træerne.

Da der ikke fjernes eller ændres på eksisterende bebyggelse, der kun fjernes en række træer på en strækning på ca. 100 m, hvor der ikke har været konstateret bilag IV-arter, og merdepositionen fra

husdyrbruget er mindre end 1 kg N/ha/år til de nærmeste naturområder, vurderes ansøgningen ikke at kunne påvirke biodiversiteten negativt, herunder bilag IV arter.

2.6 Lugtmission (B6, B4)

Nærmeste lugtberegningspunkter er udpeget i skema 223950 i Husdyrgodkendelse.dk (se figur 7).

Figur 12: Nærmeste nabo, samlede bebyggelser og byzoner

Der er ikke kumulation i forhold til lugt fra andre husdyrbrug i forhold til nærmeste nabo eller byzone, da der ikke er husdyrbrug med mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 100 m fra beboelsen og 300 m fra byzone. Der er indtastet kumulation i forhold til Bygaden 11, der udløser samlet bebyggelse i Hønsnap. Der er for en sikkerheds skyld vist kumulation med to husdyrbrug, da der er dyr på både Bygaden 5a og 15, der begge ligger inden for 300 m fra Bygaden 11. Da geneafstanden er overholdt, er der ikke brugt ressourcer på at undersøge om ammoniakemissionen er større end 750 kg NH₃-N pr. år.

For at leve op til lugtgeneafstanden til samlet bebyggelse udløst af Sønderborgvej 31 og 33 vil gyllekølingsanlægget blive etableret med et miljøkit, der sikrer, at der sker en lugtreduktion på minimum 4,5 %. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene overholdes, og at beskyttelsesniveauet for lugt dermed er overholdt (se tabel 6).

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Sønderborgvej 29	0	FMK	150,8	150,8	342,5	Ja
 Bygaden 11	2	NY	360,7	432,8	588,1	Ja
 Nærmeste lokalplanlagte område	0	NY	360,7	360,7	3279,6	Ja
 Sønderborgvej 29	0	NY	360,7	324,6	342,6	Ja
 Sønderborgvej 31	0	NY	360,7	360,7	360,9	Ja
 Sønderborgvej 33	0	NY	360,7	360,7	373,6	Ja
 Kollund, Bov	0	FMK	476,9	476,9	2164,1	Ja

Konsekvenszone: 658 m

Tabel 6: Beregning af lugt geneafstand til nærmeste nabo, samlede bebyggelse og byzone

Konsekvenszonen for lugt er et udtryk for den afstand, hvor uden for der under normale drifts- og vejrforhold kun undtagelsesvist vil kunne registreres lugt fra et husdyrbrug.

Ud over konsekvenszonen beregner Husdyrgodkendelse.dk. geneafstande, som husdyrbrug skal overholde i forhold til nærmeste enkelt beliggende nabobeboelser på ejendomme uden landbrugspligt, samlede bebyggelser, lokalplanlagte områder til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål samt byzone- og sommerhusområder.

Inden for konsekvenszonen ligger 22 ejendomme, der ikke er ejet af ansøger, heraf 2 på ejendomme med landbrugspligt.

2.7 Øvrige emissioner og gener (B7)

De enkelte kilder til gener/forurening er beskrevet herunder.

2.7.1 Støj (B7)

De største støjgener vil forekomme i forbindelse med ventilation, gyllepumpning, indblæsning af foder i fodersiloer i foderladen, foderanlæg samt transport af dyr, foder og halm mv. Støjkilder fremgår af bilag 1.

Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport.

I forbindelse med sagsbehandlingen af miljøgodkendelsen i 2014, udtrykte naboer bl.a. bekymringer over eventuelle gener fra tung trafik på veje. Der blev den gang drøftet mulighed for omlægning af vej eller eventuelt asfaltering af del af vejen øst for Sønderborgvej 33. Kommunen kom den gang frem til, at der af trafiksikkerhedsmæssige grunde ikke kunne tillades flere udkørsler til Sønderborgvej.

I afsnit 2.7.6 er det beregnet, at der forventes et årligt antal tunge transportere på ca. 324 stk., hvoraf de ca. 277 stk. vil komme forbi Sønderborgvej 29-33. En transport frem og tilbage vil formodentlig opfattes af nærmeste naboer som 2 særskilte transportere pga. den tidsmæssige forskydning i ind og ud transporten. Den gennemsnitlige transport pr. dag bliver derfor lidt over 1 transport om dagen beregnet ud fra transportere mandag til fredag (260 dage/år), svarende til lidt over 2 transportere opgjort som særskilte ind og ud transportere. Nogle dage kan transporterne selvfølgelig falde sammen, så der fx både transporteres dyr og foder og hentes gylle, men så vil der være andre dage, hvor der ingen transportere kommer.

I forhold til den ønskede plads til forbeholderen og eventuelt ny plads til døde dyr knap 160 m syd for poltestalden, så kommer den til at ligge ca. 160 m fra nærmeste nabo på Sønderborgvej 29. En opsugning af et læs gylle skønnes at tage ca. 10 minutter, og tiden Daka-bilen bruger på at afhente døde dyr, vil ikke være længere. Afhentning af gylle og døde dyr vil i gennemsnit ske 2 til 3 gange om ugen.

Den mest generende støj fra transporterne kommer i forbindelse med opbremsning og acceleration. Da grusvejen til poltestalden er så smal, som den er, og afstanden, der skal køres, inden der enten skal foretages et 90 graders sving, eller der skal stoppes, er på godt 100 m og 200 m, vil transporterne ikke kunne nå at accelerere så meget. Hverken accelerationerne eller nedbremsningerne vil derfor blive voldsomme og dermed meget støjende.

Alt i alt vurderes støj ikke at kunne medføre væsentlige gener for naboerne. Dette var også Aabenraa Kommunes vurdering i forbindelse med miljøgodkendelsen fra 2014.

Det antages, at kommunen fastsætter vilkår om det maksimale støjniveau.

2.7.2 Rystelser og vibrationer (B7)

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transportere til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Kilder kan fx være ventilationsanlæg, foderanlæg og andre maskiner. Pga. afstanden til nærmeste naboer mv. vurderes eventuelle rystelser og vibrationer ikke at kunne genere naboerne.

2.7.3 Støv (B7)

Støv vil primært forekomme i forbindelse med transportere, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Kørearealerne rundt om stalden bliver grusbelagt, hvilket vil medvirke til at reducere risiko for støvgener. Tilsmudsede befæstede veje fejles ved behov.

Fodersiloer opstilles udelukkende inde i foderladen. Fodring sker som tørfodring.

Der vurderes ikke at være støvkilder, der vil kunne genere naboerne.

2.7.4 Lys (B7)

Der vil blive opsat udendørs lys ved forrum mv. samt ved udleveringsrampen. Lamperne vil blive af en type, der kun oplyser det helt nære område, og vil derfor ikke kunne blive til gene for naboer. Placeringen af belysning fremgår af bilag 1. Belysningen vil blive timer- eller sensorstyret.

Der vil i begrænsede perioder kunne holde køretøjer med lyset tændt ved stalden, foderladen og afhentningspladsen.

Pga. lyskildernes placering og afstanden til nærmeste naboer mv. vurderes lys ikke at kunne genere naboerne.

2.7.5 Skadedyr (B7)

Fluebekæmpelse vil ske i overensstemmelse med Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinjer. Det forventes, at der vil blive indsat rovfluelarver.

Det forventes at ejendommen vil blive tilmeldt rottebekæmpelsesordning ved Mortalin, der i forvejen tilser rottekasser på Bygaden 15 og 30 ca. 6 gange årligt. I øvrigt vil ejendommen blive holdt ryddelig, og evt. foderspild mv. vil blive opsamlet med det samme, så risikoen for tilhold af mus og rotter minimeres.

Med bekæmpelse af fluer og rotter og mus vurderes der ikke at kunne opstå gener for naboer mv.

2.7.6 Transporter (B7)

Al transport i forbindelse med husdyrbruget vil ske via overkørsler til den navnløse grusvej.

Tunge transporter sker primært i dagtimerne på hverdage.

Antallet af transporter forventes at være uændrede.

Tunge transporter (en transport ind og ud betragtes som en samlet kørsel)	Ansøgt drift antal/år	Heraf kørsel via krydset Sønderborgvej/Gårdbækvej antal/år
Indkørsel af foder (lastbil, kapacitet til 36 ton)	ca. 52	ca. 52
Indkørsel af smågrise (traktor og vogn, kapacitet til ca. 200 smågrise)	ca. 47	0
Afhentning af polte (lastbil, i gennemsnit 100 ad gangen)	ca. 52	ca. 52
Afhentning af dyr til slagteri (lastbil)	ca. 12	ca. 12
Afhentning af gylle fra forbeholder (tankbil, kapacitet til ca. 38 ton)	ca. 69	ca. 69
Afhentning af døde dyr (traktor/lastbil)	ca. 52	ca. 52
Diverse sækkevarer (lastbil)	ca. 2	ca. 2
Halm (traktor fra Sønderborgvej 23)	ca. 12	ca. 12
Affald (lastbil)	ca. 26	ca. 26
I alt	ca. 324	ca. 277

Tabel 7: Skønnede antal transporter

Herudover vil der blive kørsel i personbil i forbindelse med dagligt tilsyn med dyrene, dyrlægebesøg og andre kontroller (1-2 gange om dagen). Markdriften sker med udgangspunkt i Bygaden 15 og 18.

De eneste transporter, der kommer til at ske mellem Hønsnap og poltestalden uden at køre på Sønderborgvej, bliver flytninger af dyr med traktor og vogn samt personaletransport (personbil eller cykel).

Der benyttes traktor til at flytte døde dyr fra poltestalden til den nye afhentningsplads eller den eksisterende plads til døde dyr på Bygaden 30.

Størstedelen af alle transporter forventes at ske inden for normal arbejdstid (ml. kl. 7 og 18).

2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8)

Emnerne er beskrevet i efterfølgende afsnit 2.8.1-2.8.7. Alt foder indkøbes som færdigfoder. Husdyrgødningen fra bedriftens dyrehold køres ud på bedriftens arealer og eventuelt andre udbringningsarealer i overensstemmelse med gældende regler. Der sker ingen ændringer af markdriften i forbindelse med ansøgningen.

På grund af terrænet hvor poltestalden skal ligge, skal der graves ud til stalden. Da der er tale om sandjord, er der ikke behov for at tilkøre sand til byggeriet. Overskydende jord/sand forventes at blive lagt ud i marker i lavninger efter forudgående anmeldelse til kommunen. Alternativt vil jorden blive bortskaffet på anden lovlig vis.

Stald, gylleledning og forbeholder etableres tætte, så der ikke kan ske udsivning af næringsstoffer til jorden eller til vandforekomster herunder. Når anlægget på et tidspunkt er nedslidt, vil det blive fjernet, med mindre der ansøges om og meddeles tilladelse til, at anlægget kan benyttes til andet formål. Når anlægget er fjernet, vil arealerne igen kunne benyttes til fx dyrkning af afgrøder.

Ved nedsivning af tagvand i faskine og regnvandsbed i tilknytning til bygningerne vil regnvand stadig sive ned i det underliggende grundvandsmagasin.

Det vurderes derfor, at der med det ansøgte ikke sker nogen væsentlig negativ påvirkning af jordbund, jordarealer og vand, eller deres relative rigdom, forekomst, kvalitet eller regenereringskapacitet i området og dettes undergrund.

2.8.1 Døde dyr (B8)

Som beskrevet bliver der enten etableret en ny plads til døde dyr ca. 160 m syd for poltestalden. Alternativt vil døde dyr blive kørt med traktor op til afhentningspladsen på Bygaden 30. Mindre dyr vil blive opbevaret i plastcontainere og større dyr vil blive lagt på betonspalte eller lignende og overdækket med kadaverkap. Døde dyr tilmeldes til afhentning via app på mobiltelefonen. Daka afhenter efterfølgende hverdag. Daka genanvender de døde dyr som råvarer i biodiesel- og kødbenmelsproduktion.

Med 160 m til naboer og beplantning mod syd, vil pladsen ikke kunne medføre uhygiejniske forhold eller gener for naboerne.

2.8.2 Affald (B8)

Der er fokus på, at producere så lidt affald som muligt. Affald fra husdyrbruget sorteres, opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Aabenraa Kommunes affaldsregulativ.

Det meste affald vil blive taget med til Bygaden 15 og 30 og blive afleveret samlet. Der håndteres udelukkende bekæmpelsesmidler på Bygaden 15, og der serviceres ikke køretøjer mv., hvorfor der ikke er affald i form af spildolie, olie- og brændstoffiltre og blyakkumulatorer på Sønderborgvej 33B.

Herunder er oplistet husdyrbrugets forventede affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder
Olie- og kemikalieaffald:				
Spraydåser	Foderlade	Transporterer selv	Harm Mammen & Sønner A/S Padborg	ca. 50 stk.
Kanyler i særlig beholder	I poltestalden	Transporterer selv	Harm Mammen & Sønner A/S Padborg	1 boks
Batterier – alle typer	Forrum	Transporterer selv	Harm Mammen & Sønner A/S Padborg	ca. 50 stk.
Fast affald:				
LED-rør og -pærer samt varmepærer	Foderlade	Transporterer selv	Harm Mammen & Sønner A/S Padborg	ca. 5 stk.
Jern og metal	Samles udenfor stalden	Skrøthandler	Varierer	0-1 tons
Diverse brændbart, herunder tom medicinemballage	Container i foderlade	Harm Mammen & Sønner A/S Padborg	Kendes ikke	600 l hver anden uge
Plast	Foderlade	Transporterer selv	Harm Mammen & Sønner A/S Padborg	ca. 50 kg

Pap og papir	Foderlade	Transporterer selv	Harm Mammen & Sønner A/S Padborg	ca. 50 kg
--------------	-----------	--------------------	----------------------------------	-----------

Tabel 8: Affaldshåndtering og mængder

Paller er normalt returpaller. Eventuelle andre paller køres til Harm Mammen & Sønner A/S i Padborg.

2.8.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)

Der kommer ingen fyrings- eller dieselolietanke i forbindelse med poltestalden. Der vil heller ikke blive opbevaret olieråvarer eller spildolie på husdyrbruget. Dieselolie til varmekanon tages med fra Bygaden 15, når det skal benyttes.

Vaske- og desinfektionsmidler til stalden vil blive opbevaret i foderladen. Det maksimale oplag forventes at blive på 50 l.

2.8.4 Råvarer (B7)

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for.

Foder opbevares som beskrevet i siloer i foderladen.

Poltene fodres med 2 blandinger en startblanding og en blanding til henholdsvis almindelige polte og afprøvningspolte.

Ud fra normtal benyttes ca. 2,77 foderenheder pr. kg tilvækst for slagtesvin. En foderenhed svarer ca. til 1 kg. Med en maksimal produktion af 4.000 polte 25-100 kg og 3.500 polte 28-60 kg vil det maksimale foderforbrug ud fra normtal ligge på ca. 1.140 ton årligt.

I forbindelse med miljøgodkendelsen fra 2014 blev der stillet vilkår til fodringstiltag med reduceret indhold af fosfor og råprotein i foderet til poltene. Efter overgangen til stipladsmodellen er det ikke længere muligt at benytte fodringstiltag til at reducere ammoniakudledningen.

2.8.5 Energiforbrug (B8)

Der vil primært blive benyttet el til ventilation, belysning, gyllepumpning, drift af foderanlæg samt øvrige elektriske maskiner.

Bygningerne bliver isolerede og vil blive opvarmet vha. genvundet i forbindelse med gyllekølingsanlægget. Ved udtørring efter vask vil der blive benyttet en dieseloliefyret varmekanon.

I perioder vil overskudsvarme fra gyllekølingsanlægget skulle afsættes vha. et miljøkit. Dette skyldes, at gyllekølingsanlægget skal benyttes til lugtreduktion, hvorfor gyllekølingsanlægget skal være i vedvarende drift. Der skal derfor benyttes ekstra el til driften af gyllekølingsanlægget ud over det, der er behov for, i forhold til ammoniakreduktionskravet. Klimadan har vurderet, at det samlede elforbrug til driften af gyllekølingsanlægget kommer til at ligge på ca. 30.000 kWh pr. år.

Belysningen i poltestalden og de øvrige bygninger forventes at blive LED-belysning med mulighed for automatiske styring af belysningen.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 er elforbruget på ca. 12 kWh pr. produceret slagtesvin. Der foreligger ingen tal for polteproduktion. Normtallet er baseret på "nyt kaskadestyrte ventilationsanlæg". Normtalsberegningen kommer frem til ca. 90.000 kWh. Ventilationsanlægget forventes at blive SKOVs Combi-Diffus Multi-Step ventilationsanlæg, der er er undertryksventilation med diffust indtag af luft gennem loftsplader. Der kommer temperaturstyring og alarmer i forbindelse med ventilationsanlægget.

Ventilatorer vil blive vasket i forbindelse med vask af de enkelte stalde (reducerer modstanden).

Type	Skønnet forbrug i ansøgt drift
El	ca. 120.000 kWh
Diesololie	maks. 500 l til varmekanon

Tabel 9: Energiforbrug

Det vurderes samlet set, at der anvendes BAT i forhold til energi.

2.8.6 Vandforbrug (B8)

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af stalde, overbrusning af dyr samt sanitære forhold. Husdyrbruget vil blive forsynet med vand fra Holbøl Vandværk, som får vand fra Padborg Vandværk.

Type	Skønnet forbrug
Drikkevand, vask i stalde, overbrusning mv.	ca. 3.604 m ³

Tabel 10: Skønnet vandforbrug

Som nævnt tørfodres. Der er drikkeventiler i foderautomater, og derudover kommer der ekstra vandkopper i stierne.

Der vil blive installeret overbrusnings- og iblødsætningsanlæg i samtlige sektioner. Sektionerne vil blive sat i blød med koldt vand forud for vask af stalden. Iblødsætningen reducerer det efterfølgende forbrug af rengøringsvand, og sektionerne vaskes med højtryksrensere, hvilket også er vand- og ressourcebesparende. Vask sker med koldt vand. Der forventes benyttet vaskerobot.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige vandforbrug på ca. 560 liter pr. slagtesvin (32-107 kg). Med den forventede maksimale produktion på ca. 4.000 polte 25-100 kg og 3.500 polte 28-60 kg giver normtallene et vandforbrug på op til ca. 3.320 m³ pr. år korrigeret for afvigende vægtgrænser.

Det vurderes, at der anvendes BAT med hensyn til vandforbrug (brug af iblødsætningsanlæg, vask med højtryksrensere og brug af drikkeventiler i foderautomater og drikkekopper).

2.8.7 Spildevand og restvand (B8)

Spildevand fra forrummet vil blive ledt til en samletank på ca. 5 m³, der vil blive tømt efter behov. Spildevandet vil blive kørt til behandling i rensningsanlæg. Alternativt vil der blive ansøgt om at etablere et nedsivningsanlæg.

Overfladevand fra taget vil blive nedsivet. Der er i forbindelse med den endnu gældende byggetilladelse i forbindelse med den tidligere sag meddelt nedsivningstilladelse til at nedsive overfladevand fra taget i regnvandsbed og faskine. Det er planen udelukkende at nedsive gennem faskiner langs staldene.

Overfladevandet fra taget er ikke forurenede og kan sidestilles med det overfladevand, der i dag falder og nedsiver på arealerne.

Der kommer ingen afløbsriste i forbindelse med de udvendige kørearealer.

2.9 Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet under afsnittene 2.5-2.8.

De største ulykker der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle. Stalden, gyllekanaler og forbeholder etableres med tætte og stabile bunde og sider. Rørledningen mellem stalden bliver tætte PVC-rør, der kan modstå trykket fra den pumpede gylle.

Som beskrevet under afsnit 2.1 og 2.2 installeres der en niveauføler i forbeholderen, som bliver elektronisk koblet sammen med gyllepumpen i stalden. Ved et forudbestemt niveau i forbeholderen vil gyllepumpen i stalden ikke kunne startes, således at det sikres, at forbeholderen ikke løber over.

Der er etableret opbevaringskapacitet til husdyrbrugets gylle på anden ejendom (se afsnit 2.1.2).

Såfremt der skulle ske spild af olie eller kemikalier, vil der komme til at stå poser med savsmuld i foderladen, der kan benyttes til at opsuge spild.

I forhold til klimaændringer er det især et ændret nedbørsmønster, der kan tænkes at påvirke husdyrbruget, da husdyrbruget ligger langt fra havet, og derfor ikke vil være direkte påvirket af f.eks. havspejlsstigninger. Der ses en tendens til øget nedbør i det centrale Sønderjylland over de sidste ca. 10 år, og det vil betyde en lidt øget mængde regnvand i gyllebeholdere. Gyllebeholderen på Sønderborgvej 23 er teltoverdækket, hvorfor der ikke falder overfladevand i denne. Der er således ikke risiko for, at øget nedbør vil give anledning til overløb af gyllebeholder eller behov for at køre gylle ud under u hensigtsmæssige vejrforhold.

2.10 Forslag til egenkontrol (B7)

1. Gyllekanalerne i alle staldafsnit - i alt 1148m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
2. For ammoniakreduktion skal køleydelsen være på gennemsnitligt mindst 24,6W/m²
3. For ammoniakreduktion skal den samlede årlige køleydelse skal være på 247590,9kWh
4. For lugtreduktion skal køleydelsen være på gennemsnitligt mindst 5,8W/m²
5. For lugtreduktion skal den samlede køleydelse pr døgn være på mindst 159,6kWh
6. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den daglige (kun nødvendig ved lugtreduktion), månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
7. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
8. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
9. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Egenkontrol:

10. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
11. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 5 dage.

12. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.11 BAT-Ammoniakemission (B9)

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at det vejledende BAT-krav for ammoniak overholdes.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2636	0	2636
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2634	0	2634
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	2
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 11: BAT-beregning

2.12 Grænseoverskridende virkninger (B10)

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er, idet anlægget ligger så langt fra landegrænser, som det gør (ca. 3,9 km til den dansk-tyske grænse (grænsen gennem Flensborg Fjord)).

2.13 Alternativer løsninger og 0-alternativet

Som beskrevet afsnit 2.4 blev der forud for ansøgningen om miljøgodkendelse af poltestalden i 2014 undersøgt alternative placeringer af en stalden ved besigtigelse. De alternative placeringer fremgår af bilag 5. Placering A og B var ansøgers forslag til placeringer. Kommunen fandt ingen af disse egnede. I samarbejde mellem ansøger og kommune blev den nuværende placering fundet egnet. Umiddelbart ville ansøger helst have en placering længere væk fra soanlægget på Bygade 30, men fandt placeringen på matr. nr. 355 af Hønsnap, Holbøl acceptabel.

Herunder gengives afsnit fra miljøgodkendelsen fra 2014 om undersøgte alternativer med **fed tekst**.

Mht. undersøgelsen af 2 alternative placeringer dels på matrikel 976, Kollund, Bov benævnt A, dels på matrikel 843, Kollund, Bov benævnt B, vurderes det, at placering A vil kræve en vejudkørsel til Sønderborgvej. Det er en meget trafikeret vej, og Aabenraa Kommunes afdeling for Trafik og Anlæg har vurderet, at der ikke kan meddeles tilladelse til udkørsel til Sønderborgvej. Der ville desuden komme flere transporter ad Gl. Kirkevej, hvilket ville være til gene for beboerne. Placeringen ligger forholdsvis tæt på Kollund byzone. Beboelserne ville kunne blive generet af lugt, lys, støj, transporter og af det visuelle indtryk, da placeringen ligger på flad mark, og selvom der beplantes omkring staldbygningen, vil den være tydelig i landskabet.

Placering B ligger tæt på en større minkfarm og lugtgenerne fra sopoltestald + minkfarm ville kunne komme til at genere beboerne i Kollund, da lugtkonsekvenszonen, der erfaringsmæssigt er sammenfaldende med lugtgenestanden til byzone, alene fra sopoltestalden er 648 m, hvilket ville være den afstand, der ville blive fra sopoltestalden til Kollund byzone. Da der ville være kumulation med lugten fra minkfarmen, ville det være nødvendigt at etablere

lugtreducerende teknik i sopoltestalden, hvilket vil fordyre projektet. Desuden vurderer Aabenraa kommune, at hvis det er muligt at placere sopoltestalden på en anden lokalitet, hvor den ikke vil kunne komme til at genere mht. lugt, vil det være at foretrække.

Der ligger en mose (Gammelmose) øst for placering A og nordvest for placering B. Kommunen vil stille krav til beskyttelse af denne mose, da den indeholder næringsfølsomme naturværdier. Kommunen finder derfor ikke en placering af en ny sopoltestald og gyllebeholder så tæt på Gammelmose for ønskelig, idet mosen i forvejen belastes af baggrundsdepositionen og af minkfarmen på Nørrevej 45A, 6340 Kruså.

Aabenraa Kommune vurderer samlet, at etablering af ny sopoltestald og gyllebeholder på Gårdbækvej 0, er den mest optimale placering. Både det eksisterende anlæg på Bygaden 15 og 30, Gårdbækvej 0 og de 2 alternative placeringer ligger indenfor kystnærhedszonen. Gårdbækvej 0 ligger ca. 2,95 km fra kysten. På grund af det kuperede terræn, eksisterende beplantning og ny beplantning samt materiale- og farvevalg vurderes det, at sopoltestalden på Gårdbækvej 0 vil falde naturligt ind i landskabet, og den vil ikke kunne ses fra kysten. Ansøger har ud fra et logistisk synspunkt ønsket en placering i nærheden af egen bolig som ligger på Bygaden 15. Det er en fordel, at kunne tilse dyrene uden at skulle køre langt, ligesom det er en fordel, at de interne transporter imellem ejendommene foregår over korte afstande. Ansøger har tidligere haft lejet 2 stalde på hhv. Aabenraavej 35, 6340 Kruså og på Østerskovvej 11 A, 6340 Kruså. Begge stalde skal nedlægges. Aabenraavej 35 ligger for tæt på beboelser, og Østerskovvej 11 ligger for tæt på en campingplads. Derfor kan der ikke ses fremtidsmuligheder i udbygning af ny sopoltestald på disse 2 ejendomme.

Det antages, at kommunens vurdering af placeringen fortsat er den samme. Der er indsendt ny scenarieberegning for en placering af poltestalden på Bygaden 30.

O-alternativet er, at der ikke etableres en ny poltestald.

2.14 Kumulation med andre husdyrbrug

Nærmeste husdyrbrug er ansøgers husdyrbrug på Bygaden 15 og 30. I Hønsnap ligger der desuden et kvægbrug på Bygaden 5A samt mindre kvægbrug på Bygaden 2 og Hønsnapvej 21. Der er 585 m mellem den nye poltestald på Gårdbækvej og poltestaldene på Bygaden 15, som er de eksisterende stalde, der ligger tættest på.

Der er fortsat behov for at benytte poltestaldene på Bygaden 15. Da staldene er gamle, vil de blive taget ud af drift, når det ikke længere er rentabelt at vedligeholde dem.

Det vurderes, at der ikke kan opstå kumulative virkninger på grund af afstanden mellem husdyrbrugene, hverken med hensyn til lugt, støj, rystelser og vibrationer, støv, lys, skadedyr, transporter, døde dyr eller andet. Kumulation i forhold til lugt er desuden beskrevet under punkt 2.6.

2.15 Erhvervsmæssig nødvendighed

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen ved opførelse af ny bebyggelse vurdere, om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som

landbrugsejendom. Sønderborgvej 33B er noteret som landbrug uden beboelse. Landbrugsejendomme er undergivet landbrugspligt.

Miljøstyrelsen skriver i deres husdyrvejledning, at det er deres vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervsmæssigt nødvendigt, bl.a. fordi landmanden som udgangspunkt ikke har interesse i at opføre byggeri, der ikke er nødvendigt for driften af husdyrbruget, men at det er et krav, at der foretages en konkret vurdering af den erhvervsmæssige nødvendighed. I vejledningen står desuden⁴:

”Langt de fleste husdyrbrug vil desuden ligge på landbrugsejendomme. Det vil i sådanne tilfælde sjældent være nødvendigt, at det fremgår eksplicit af afgørelsen, at der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri. De tilfælde, hvor kommunens vurdering vil kunne have selvstændig betydning, vil formentlig alene være, hvor der er tale om så omfattende byggeri, at det får industrilignende karakter, eller tilfælde hvor der er tale om byggeri til brug for små hobbybrug. Der kan dog også være andre husdyrbrug, i praksis navnlig minkfarme, på ejendomme uden landbrugspligt. Det forhold, at kommunen vurderer, at der ikke er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri for ejendommens drift som landbrugsejendom, betyder ikke i sig selv, at byggeriet ikke kan godkendes eller tillades. F.eks. vil der kunne være behov for at fastsætte yderligere vilkår til varetagelse af landskabshensyn, hvis der er tale om byggeri af industrilignende karakter.”

Det er ansøgers vurdering at poltestalden, der kan rumme en del af produktionen af smågrise fra ansøgers sohold på Bygaden 30 har en normal staldstørrelse. Poltene får mere areal til rådighed end slagtesvin, og en del af stalden benyttes som afprøvningsstald. Ansøger har en avlskontrakt med Landbrug Fødevarer til at producere DanBred Landrace (LL) til 100 kg. I kontrakten er der meget strenge krav til opstaldning, foder samt opsamling af data. Der er således bl.a. krav in 1 m² pr. dyr, anvendelse af et bestemt foder samt brug af bestemte foderautomater. Produktionsformen er nødvendig for at opnå valide data, som kan anvendes i forskningen i dyrenes genetik. Krydsningspoltene (YL) bliver moderdyr til andre produktionsbesætninger, hvorfor ekstra plads, godt foder og pasning er vigtigt, for at sikre sunde moderdyr.

I vejledningen gøres endvidere opmærksom på, at nye stalde og anlæg ud fra landskabelige hensyn skal placeres i tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer, således at ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer mv. udgør en hensigtsmæssig helhed, samt at kommunen skal foretage en konkret vurdering af, om der foreligger en særlig begrundelse for at fravige dette udgangspunkt.

I denne sag kan poltestalden ikke ligge i tilknytning til de eksisterende bygninger, dels pga. smittehensyn og dels pga. lugtgeneafstanden til samlet bebyggelse i Hønsnap, der ikke kan overholdes selv med teknologi med maksimal lugtrensningseffekt i den nye poltestald samt brug af teknologien ugentlig udslusning i poltestaldene på Bygaden 15.

Som beskrevet i afsnit 2.4 har Aabenraa Kommune i forbindelse med den tidligere miljøgodkendelse til poltestalden vurderet, at poltestalden var erhvervsmæssigt nødvendig, samt at den af sundhedsmæssige årsager skal etableres minimum 500 m fra egen sobesætning og minimum 1½ til 2 km fra en anden slagtesvinebesætning, der ikke har samme sundhedsstatus som poltebesætningen.

Der er indhentet ny udtalelse fra dyrlæge fra Sundhedsstyringen i Seges i forhold til anbefalet afstand mellem soholdet og poltestalden (se bilag 4).

2.16 Oplysninger om konsulenten (A4)

Ansøgningen er udarbejdet af Cand.scient. Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i mere end 17 år. Først i den kommunale enhed Sønderborg Områdets Miljøcenter og senere som miljørådgiver i landboforeningen LandboSyd.

---

⁴ <https://husdyrvejledning.mst.dk/vejledning-til-bekendtgoerelserne/husdyrgodkendelses-bekendtgoerelsen/14-kommunens-afgoerelse-om-godkendelse-og-tilladelse/>

3. Screening af om projektet er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering (D1-3)

Projektet vurderes ikke at kunne medføre væsentlige virkninger på miljøet i relation til de kriterier, der er anført i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, punkt D nr. 1 og 2, der omhandler projektets karakteristika og placering eller arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet under hensyn til projektets indvirkning på faktorer, der følger af § 4, stk. 8. Se bilag 8.

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 63 punkt 3, skal husdyrbruget særkender beskrives. Det vurderes, at denne ansøgning beskriver alle husdyrbrugets særkender.

De væsentligste potentielle indvirkningerne fra dette husdyrbrug på omgivelserne vurderes at være visuel påvirkning, da stalden placeres inden for udpegning af bevaringsværdigt område samt kystnærhedszonen. Som beskrevet under afsnit 2.4 vurderes husdyrbrugets visuelle påvirkning af det omgivende landskab at være meget begrænset pga. koten der bygges i og terrænforholdene i området samt den eksisterende beplantning. Med yderligere vilkår om 3-rækket beplantning øst og syd for stalden, samt syd for afhentningspladsen, vurderes den visuelle påvirkning at være meget begrænset.

I forhold til alle andre gener og emissioner som lugt, ammoniak, rystelser og vibrationer, støv, lys, skadedyr og døde dyr vurderes afstanden til naboer og natur at være så stor, at der ikke er vil kunne forekomme væsentlige gener for omgivelserne.

Som beskrevet i ansøgningen overholdes beskyttelsesniveauerne med hensyn til lugt og ammoniak.

På baggrund af ansøgningen vurderes det, at etableringen af poltestalden ikke vil kunne påvirke det omgivende miljøet væsentligt, og derfor vurderes ansøgningen ikke at være omfattet af kravet om miljøkonsekvensvurdering. I bilag 8 er henvist til, i hvilke af ansøgningens afsnit de relevante kriterier efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 punkt D er beskrevet.

4. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte tilladelse til en ny poltestald med tilhørende forrum, foderlade og forbeholder på Sønderborgvej 33B ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Aabenraa Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget, herunder vilkår om maksimalt 2.000 stipladser besat ad gangen, vilkår til miljøteknologi (herunder om etablering af gyllekøllingsanlæg og drift heraf) samt vilkår om afskærmende beplantning fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

Når en gang husdyrbruget ophører, vil stalde og anlæg kunne tømmes, rives ned og fjernes, og arealet lægges ud som mark eller til andet formål.

5. Bilag

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Skitse over stald mv.

Bilag 3: Bygningsset set ude fra

Bilag 4: Notat om smitterisiko (2 sider)

Bilag 5: Kort over vurderede alternative placeringer

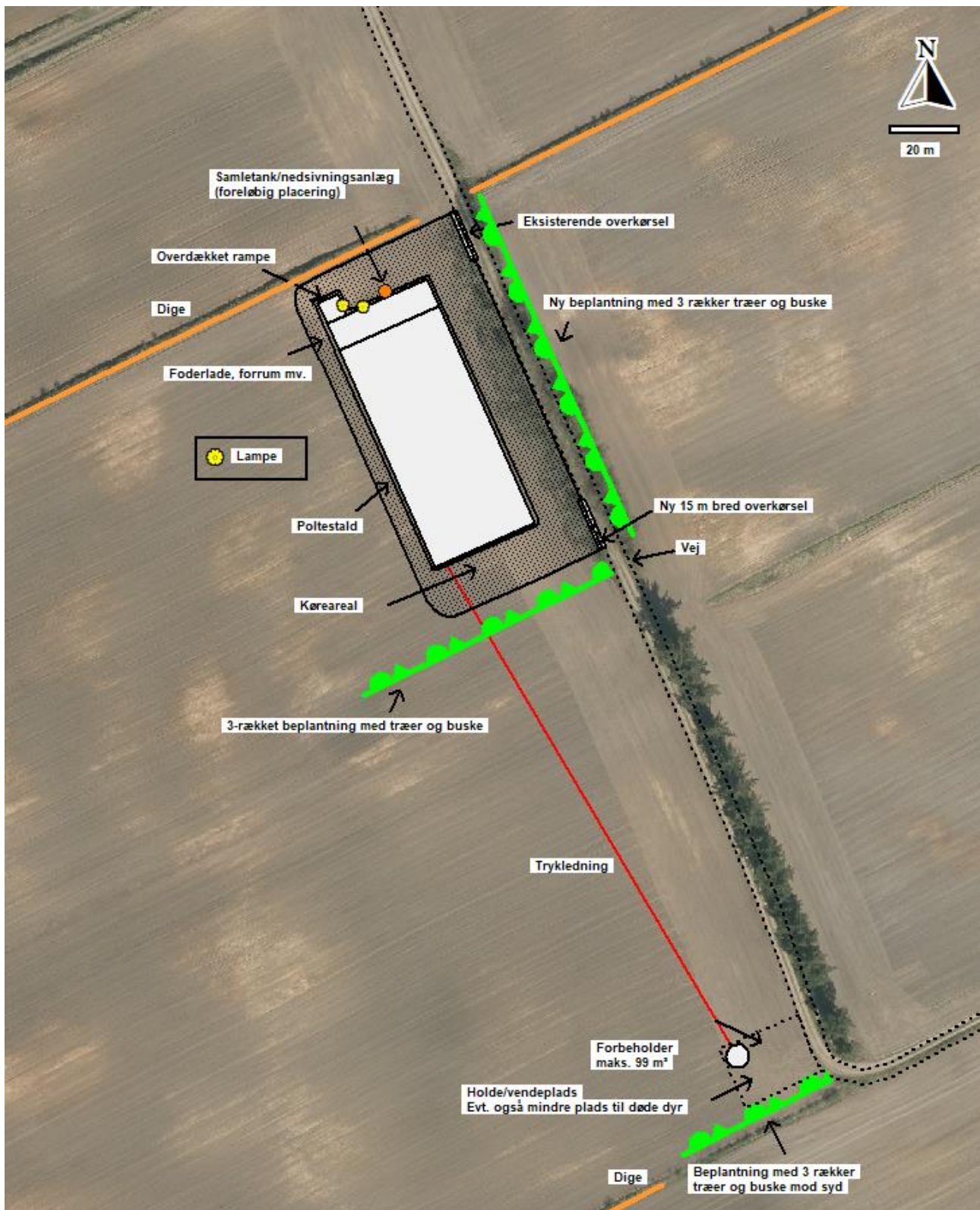
Bilag 6: Gyllekølingsberegning fra Klimadan

Bilag 7: Vilårsforslag fra Klimadan

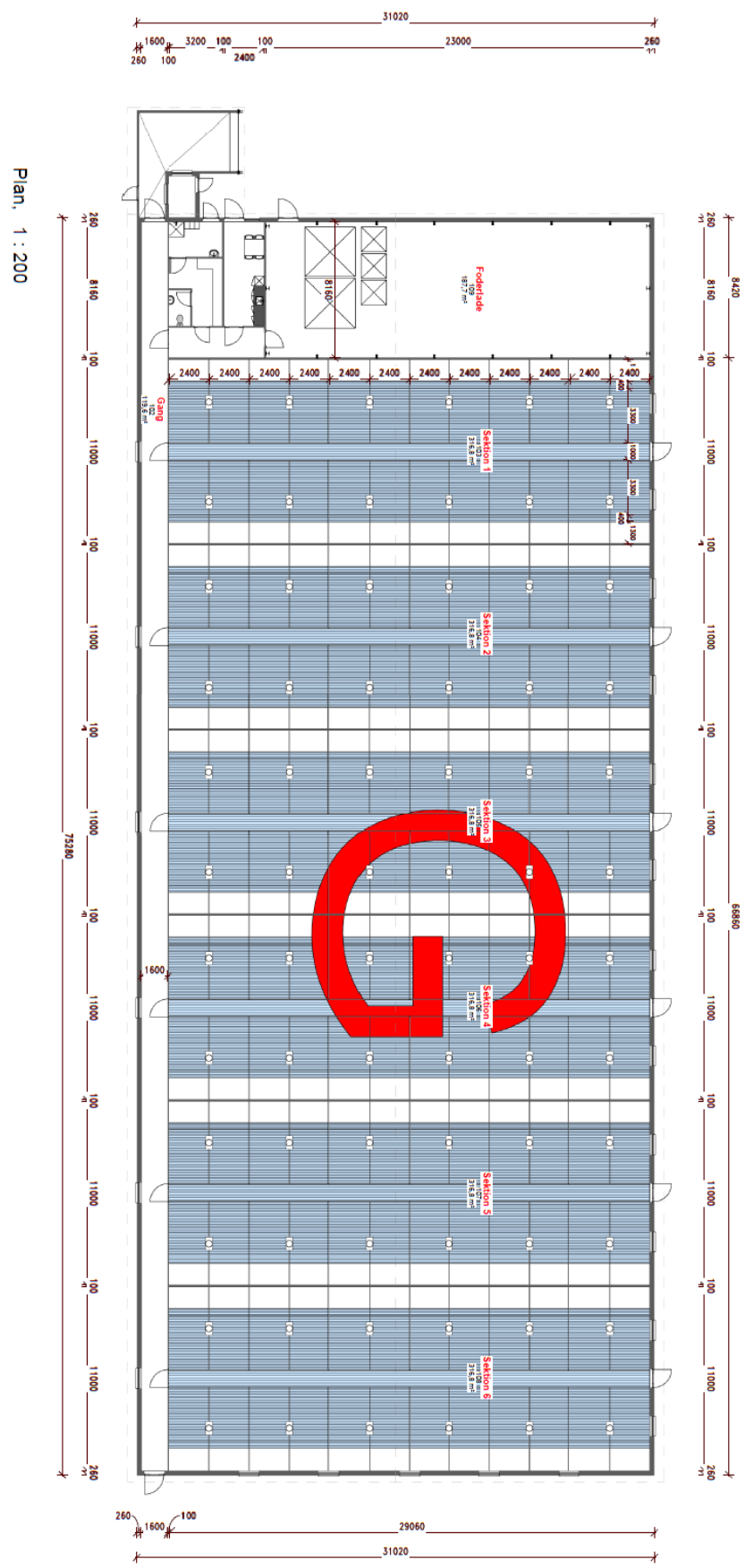
Bilag 8: Screeningskema

Bilag 1: Oversigtskort

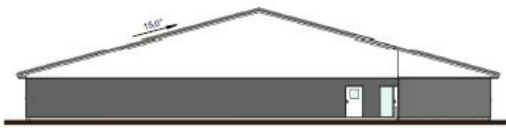

Bilag 2: Skitse over stald mv. OBS: der kommer port i nordgavl

Plan, 1 : 200

Bilag 3: Bygningsset set ude fra

Nord, 1 : 200

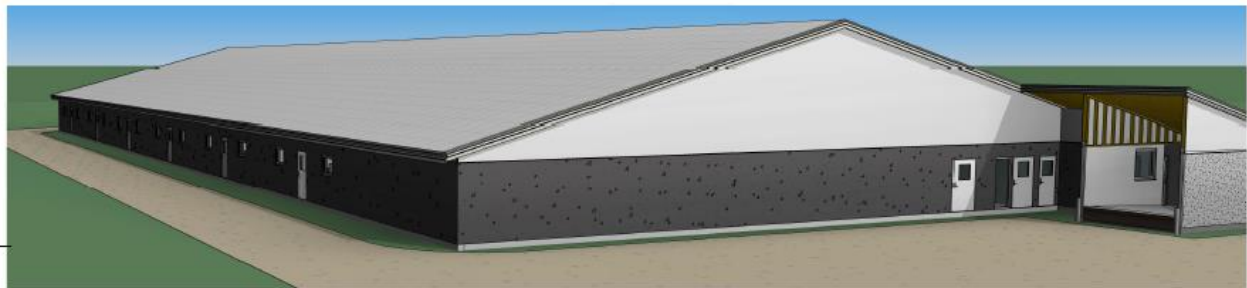
Syd, 1 : 200

Øst, 1 : 200

vest, 1 : 200

Set udefra,

OBS: Der kommer en port ind til foderladen i nordgavlen. Denne er ikke vist på tegningen (nederste tegning af stalde er stalden set fra nordgavlen)

Bilag 4: Notat om smitterisiko

Sundhedsstyringen

Hønsnapgård
HØNSNAPGÅRD
Bygaden 30
Hønsnap
6340 Kruså

19. januar 2021
BLO

Betydning af afstand mellem svinebesætninger

Du har bedt mig kort forklare årsagen til, hvorfor det i henseende til smittebeskyttelse og forebyggelse generelt vurderes mere hensigtsmæssigt at placere en nybygget svinestald på en anden lokation end en eksisterende svinestald.

Smittebeskyttelsesmæssigt er det en fordel at dele en svineproduktion op på flere lokationer. Det skyldes, at flere af de sygdomme, der kan ramme grise, er vindoverførte over længere afstande. Det drejer sig om Almindelig lungesygge (Mycoplasma), PRRS og ondartet lungesygge (Ap).

Ved at have færre dyr på en enkelt lokation, så reduceres smitterisikoen for disse typer af sygdomme for denne ejendom, idet luftindtaget nedsættes, og dermed nedsættes risikoen for at introducere luftbåren smitte. Det vil derfor være hensigtsmæssigt ikke at have ungdyr på samme ejendom, som man har søme for at nedsætte risikoen for disse dyre dyr, der er kernen i besætningens avlsarbejde.

Skulle det dog alligevel ske, at denne sobesætning bliver ramt af enten Mycoplasma eller PRRS, så er det en relativt enkel operation at få besætningen saneret fri for disse sygdomme, når der ikke findes grise over 30 kg på ejendommen.

Hvis disse grise går på en anden lokation, så kan denne relativt nemt efterfølgende saneres fri for Mycoplasma og PRRS.

Dog er det vigtigt, at der er stor afstand – 500 til 1.000 meter - mellem soejendommen og den lokation, hvor dyrene over 30 kg går. Risikoen for smitte via luften aftager eksponentielt med afstanden mellem de to ejendomme. Dette forhold afspejles i SPF-Sundhedsreglernes krav til afstand, som for Røde SPF-besætninger er 1.000 meter ved nyoprettelse.

Hvis der kun er kort afstand, så vil man i en saneringsfase risikere, at ungdyrene smitter tilbage til det netop frisanerede sohold, hvorved hele operationen mislykkes.

1

Forbehold:

Ovenstående er de generelle anbefalinger i relation til smittebeskyttelse og forebyggelse. Afgørelsen om placering af en svinestald bør altid foretages ud fra samtlige de konkrete omstændigheder i den enkelte sag.

Da der er tale om generelle oplysninger, der ikke kan stå alene, men altid bør kobles med fakta i den konkrete sag, er Landbrug & Fødevarer F.m.b.A., SEGES ikke i noget tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere eventuelt måtte lide ved at anvende de generelle anbefalinger.

Venlig hilsen

Bjørn Lorenzen
Afdelingsleder, Svinefagdyrlæge, MBA
Veterinær- & Kvalitetsforhold, Sundhedsstyringen

D +45 8740 5101
E blo@seg.es.dk

2

Bilag 5: Kort over vurderede alternative placeringer

Bilag 6: Gyllekølingsberegning fra Klimadan

Hønsnapgaard
v/ Charlotte Duus
Bygaden 15
6340 Kruså

Beregnings ID (oplyses ved kontakt med Klimadan A/S): T45345

klimadan

Bemærk at nedenstående beregninger er Klimadans ejendom og ikke må udleveres til tredjemand uden forudgående aftale med Klimadan A/S.

Oversigt over miljø krav.

Køling af gylle reducerer ammoniakfordampningen fra stalden. Teknologien er beskrevet i Miljøstyrelsens

Teknologiliste 05.02.2018 omkring køling af gylle i svinstalde. Gyllekølingsanlægget er dimensioneret ud fra fremsendte plantegning.

Etablering af gyllekøling med træk og slip i alt. 1.148 m²

Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip) ud fra beregnet varmebehov. 3,1 %

Varmepumpeanlægget er dimensioneret efter varmebehovet og eventuelt med frikøling samt heatdump af varme for at opnå den forventede reduktion i ammoniakfordampningen samt sænkning af lugtmission.

Gennemsnitlig køleeffekt i gyllekummen. (Ammoniak reduktion) 24,6 W/m²

Laveste køling på døgnbasis set over året. (Lugt reduktion). 5,8 W/m²

Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip). 18,5 %

Gennemsnitlig forventet reduktion i ammoniakfordampningen. 18,5 %

Forventet lugtreduktion. Bemærk kun staldafsnit med træk og slip. 4,5 %

Energifordeling.

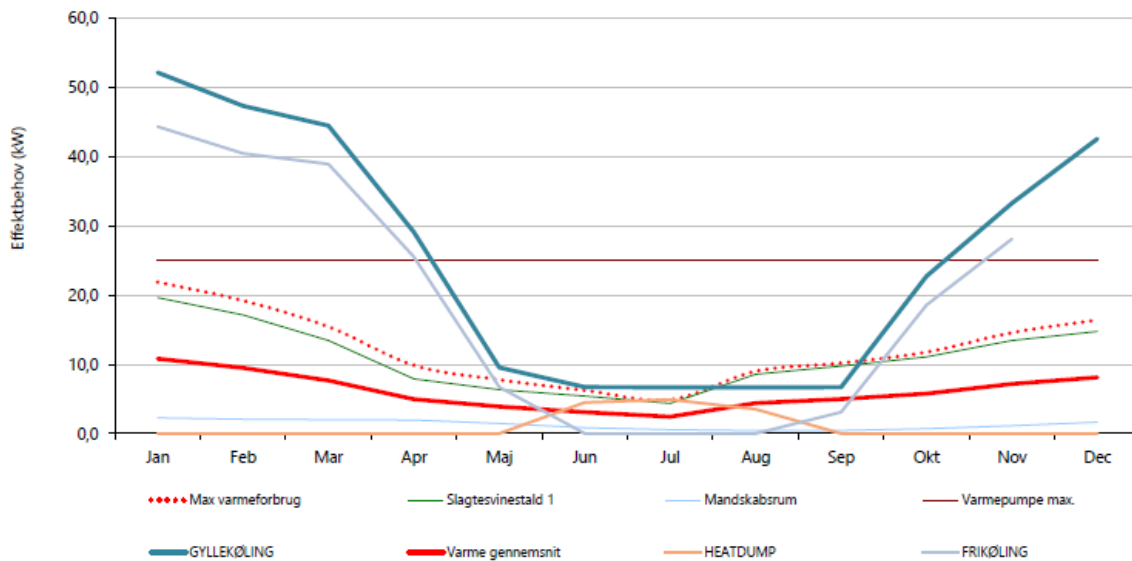
Variierende varmebehov over året.

		Max. effektbehov.	Energibehov
Slagtesvinstald 1	388 x 6	19,6 kW.	46.560 kWh.
Mandskabsrum	-	2,3 kW.	6.475 kWh.
Samlet behov.	-	21,9 kW.	53.035 kWh.

Det samlede energibehov svarer til følgende.

6.239 ltr. Olie.

Bemærk at ovenstående beregninger er vejledende og er udført på baggrund af oplysninger fra kunden og erfaringstal fra Klimadan.

27-01-2021
Dato

Kasper Holgersen
Kontaktperson - Klimadan A/S

Bilag 7: Vilårsforslag fra Klimadan

klimadan

Hønsnapgaard
v/ Charlotte Duus
Bygaden 15
Kruså
6340
T45345

Vilårsforslag - Gyllekøling: Anvendelse af datalogger

Indretning og drift:

1. Gyllekanalerne i alle staldfasnit - i alt 1148m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

2. For ammoniakreduktion skal køleydelsen være på gennemsnitligt mindst 24,6W/m²

3. For ammoniakreduktion skal den samlede årlige køleydelse skal være på 247590,9kWh

4. For lugtreduktion skal køleydelsen være på gennemsnitligt mindst 5,8W/m²

5. For lugtreduktion skal den samlede køleydelse pr døgn være på mindst 159,6kWh

6. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den daglige (kun nødvendig ved lugtreduktion), månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.

7. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

8. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

9. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Egenkontrol:

10. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.

11. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 5 dage.

12. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Bemærk at overstående beregninger er Klimadans ejendom og ikke må udleveres til tredjemand uden forudgående aftale med Klimadan A/S.

Bilag 8: Screeningskema

Relevante kriterier til bestemmelse af om en ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 4, eller tilladelse efter § 16 b, i Husdyrbrugloven er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering, jf.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 4, nr. 3. I nedenstående tabel angives bilag 1 punkt D kriterier med henvisning til, hvor i denne miljøansøgning emnerne er beskrevet.

Krav i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 punkt D	Henvisning til relevante afsnit i miljøansøgningen
<p>1. Projektets karakteristika</p> <p>Projektets karakteristika skal især ansues i forhold til:</p> <p>a) Hele projektets dimensioner og udformning.</p> <p>b) Kumulation med andre eksisterende og/eller godkendte projekter.</p> <p>c) Brugen af naturressourcer, særlig jordarealer, jordbund, vand og biodiversitet.</p> <p>d) Affaldsproduktion.</p> <p>e) Forurening og gener.</p> <p>f) Risikoen for større ulykker og/eller katastrofer, som er relevante for det pågældende projekt, herunder sådanne som forårsages af klimaændringer, i overensstemmelse med videnskabelig viden.</p> <p>g) Risikoen for menneskers sundhed (f.eks. som følge af vand- eller luftforurening).</p>	<p>I følgende afsnit er projektets karakteristika beskrevet:</p> <p>2.1 og 2.2</p> <p>2.14</p> <p>2.8</p> <p>2.8.2</p> <p>2.5 -2.7</p> <p>2.9</p> <p>2.6 og 2.9</p> <p>Samlet vurderes projektets karakteristika ikke at give anledning til, at projektet vil kunne påvirke miljøet væsentligt.</p>
<p>2. Projektets Placering</p> <p>Den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan forventes at blive berørt af projekter, skal tages i betragtning, navnlig:</p> <p>a) den eksisterende og godkendte arealanvendelse,</p> <p>b) naturressourcernes (herunder jordbund, jordarealer, vand og biodiversitet) relative rigdom, forekomst, kvalitet og regenereringskapacitet i området og dettes undergrund,</p> <p>c) det naturlige miljøes bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder:</p>	<p>I følgende afsnit er projektets placering beskrevet:</p> <p>2.8</p> <p>2.5 og 2.8</p> <p>2.4 (i-viii)</p>

<p>i) Vådområder, områder langs bredder, flodmundinger.</p> <p>ii) Kystområder og havmiljøet.</p> <p>iii) Skovområder.</p> <p>iv) Naturreservater og -parker.</p> <p>v) Områder, der er registreret eller fredet ved national lovgivning; Natura 2000-områder udpeget af medlemsstater i henhold til direktiv 92/43/EØF og direktiv 2009/147/EF.</p> <p>vi) Områder, hvor det ikke er lykkedes — eller med hensyn til hvilke det menes, at det ikke er lykkedes — at opfylde de miljøkvalitetsnormer, der er fastsat i EU-lovgivningen, og som er relevante for projektet.</p> <p>vii) Tætbefolkede områder.</p> <p>viii) Landskaber og lokaliteter af historisk, kulturel eller arkæologisk betydning.</p>	<p>Samlet vurderes projektets placering ikke at give anledning til, at projektet vil kunne påvirke miljøet væsentligt.</p>
<p>3. Arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet</p> <p>Projektets forventede væsentlige virkninger på miljøet skal ses i relation til de kriterier, der er anført under punkt 1 og 2 ovenfor, og under hensyn til projektets indvirkning på faktorer, der følger af § 4, stk. 8, idet der skal tages hensyn til</p> <p>a) indvirkningens størrelsesorden og rumlige udstrækning (f.eks. geografisk område og antallet af personer, der forventes berørt),</p> <p>b) indvirkningens art,</p> <p>c) indvirkningens grænseoverskridende karakter,</p> <p>d) indvirkningens intensitet og kompleksitet,</p> <p>e) indvirkningens sandsynlighed,</p> <p>f) indvirkningens forventede indtræden, varighed, hyppighed og reversibilitet,</p> <p>g) kumulationen af projektets indvirkninger med indvirkningerne af andre eksisterende og/eller godkendte projekter,</p> <p>h) muligheden for reelt at begrænse indvirkningerne.</p>	<p>I følgende afsnit er projektets potentielle indvirkninger på miljøet beskrevet:</p> <p>hele afsnit 2 med underafsnit</p> <p>hele afsnit 2 med underafsnit</p> <p>2.12</p> <p>hele afsnit 2 med underafsnit</p> <p>hele afsnit 2 med underafsnit</p> <p>hele afsnit 2 med underafsnit</p> <p>2.5, 2.6 og 2.14</p> <p>4</p> <p>Samlet vurderes projektet i relation med andre projekter, ikke at give anledning til, at projektet vil kunne påvirke miljøet væsentligt.</p>